

**VYSOKÁ ŠKOLA EVROPSKÝCH A REGIONÁLNÍCH
STUDIÍ, Z. Ú., ČESKÉ BUDĚJOVICE**

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

**TRESTNÉ ČINY NÁLEŽEJÍCÍ DO VĚCNÉ
PŘÍSLUŠNOSTI ODBORU CIZINECKÉ POLICIE
PRAHA**

Autor práce: Michal Konečný, DiS.

Studijní obor: Bezpečnostně právní činnost ve veřejné správě

Forma studia: kombinovaná

Vedoucí práce: JUDr. Jiří Hruška, Ph.D.

Katedra: Katedra právních oborů a bezpečnostních studií

2020

VYSOKÁ ŠKOLA EVROPSKÝCH A REGIONÁLNÍCH STUDIÍ, z.ú.
Žižkova 6, 370 01 České Budějovice

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Jméno a příjmení studenta: Michal KONEČNÝ, DiS.

Studijní program: Bezpečnostně právní činnost

Studijní obor: Bezpečnostně právní činnost ve veřejné správě

Forma studia: Kombinovaná

Místo studia: Příbram

Název bakalářské práce: **Trestné činy náležející do věcné příslušnosti Odboru cizinecké policie Praha**

Název bakalářské práce v anglickém jazyce: *Crimes solved by Migration Police Authorities in Prague (Czech Republic)*

Katedra: Katedra právních oborů a bezpečnostních studií

Vedoucí bakalářské práce (jméno a příjmení, titul):

JUDr. Jiří Hruška, Ph.D., 605984758, jiri.hruska2@pcr.cz

Datum zadání bakalářské práce: říjen 2019

CÍL BAKALÁŘSKÉ PRÁCE:

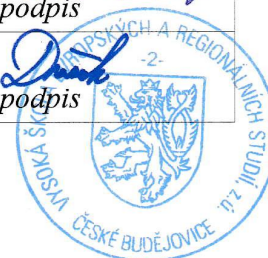
1/ vymezit věcnou příslušnost cizinecké policie a charakterizovat jednotlivé skupiny trestných činů, jimiž se cizinecká policie zabývá

2/ prostřednictvím vybrané kazuistiky demonstrovat postup cizinecké policie v trestním řízení (s důrazem na jednotlivé úkony), včetně postupu při právní kvalifikaci skutku

Student: Michal Konečný, DiS.	20. 10. 2019 datum	podpis
Vedoucí práce: JUDr. Jiří Hruška, Ph.D	2. 11. 19 datum	podpis

Schvaluji zadání bakalářské práce:

Vedoucí katedry: doc. JUDr. Roman Svatoš, Ph.D.	11. 11. 19 datum	podpis
Prorektorka pro studium a vnitřní záležitosti: RNDr. Růžena Ferebauerová	20. 11. 19 datum	podpis
Pověřený rektor: doc. Ing. Jiří Dušek, Ph.D.	2. 12. 2019 datum	podpis

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracoval samostatně, na základě vlastních zjištění a s použitím odborné literatury a materiálů uvedených v seznamu použitých zdrojů.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce v elektronické podobě ve veřejně přístupné části infodisku VŠERS, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky vedoucího a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce systémem na odhalování plagiátů.

.....

Děkuji vedoucímu bakalářské práce JUDr. Jiřímu Hruškovi, Ph.D. za cenné rady, připomínky a metodické vedení práce.

ABSTRAKT

KONEČNÝ, M. *Trestné činy náležející do věcné příslušnosti Odboru cizinecké policie Praha*. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, 2020. 55s.
Vedoucí bakalářské práce: JUDr. Jiří Hruška, Ph.D.

Klíčová slova: cizinecká policie, příslušnost, trestný čin

Bakalářská práce se zabývá trestnými činy náležejících do věcné příslušnosti Odboru cizinecké policie Praha. V práci je blíže charakterizováno postavení, struktura a činnost Odboru cizinecké policie KŘP hl. m. Prahy a současně vymezeny úkoly jeho jednotlivých oddělení. Autor se v díle věnuje charakteristice nejčastějších trestných činů, které policisté Odboru cizinecké policie Praha prověřují ve své kompetenci.

Součástí práce je analýza konkrétního případu (kazuistika), kterým se policisté Odboru cizinecké policie Praha zabývali. Na tomto je naznačen postup při právní kvalifikaci skutku a popsány jednotlivé úkony, které policisté cizinecké policie běžně v takové situaci provádějí.

ABSTRACT

KONEČNÝ, M. *Crimes solved by Migration Police Authorities in Prague (Czech Republic)* Department: Bachelor Thesis. České Budějovice: The College of European and Regional Studies, 2020. 55p. Supervisor: JUDr. Jiří Hruška, Ph.D.

Key words: foreign police, jurisdiction, crime

The main focus of this bachelor thesis are crimes which are being dealt and solved under the Foreign Police jurisdiction. The thesis is describing status, structure and activities of Foreign Police of Prague and there are described also tasks which are specific for particular departments of mentioned institution in Prague. The author of the thesis is also focusing on characteristics of the most common crimes which are being dealt by police officers of the Foreign Police in Prague.

There is also a case study of one specific crime included in the thesis. According to this crime the author is describing the method of the legal qualification of the act and following acts which are executed by police officers in such situation.

Obsah

Úvod.....	8
1 Cíl a metodika bakalářské práce	9
2 Cizinecká policie – stručný historický exkurz	10
2.1 Ředitelství služby cizinecké policie	12
2.2 Odbor azylové a migrační politiky	12
2.3 Odbory cizinecké policie.....	13
3 Odbor cizinecké policie Praha	15
3.1 Vnitřní struktura Odboru cizinecké policie Praha.....	18
3.2 Oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort	18
3.3 Oddělení pobytových agend.....	21
3.4 Oddělení dokladů a specializovaných činností.....	21
3.5 Oddělení dokumentace	23
4 Trestné činy řešené Odborem cizinecké policie Praha	25
4.1 Maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání.....	26
4.2 Padělání a pozměnění veřejné listiny	28
4.3 Napomáhání k neoprávněnému pobytu na území republiky.....	32
4.4 Poškození cizích práv	35
4.5 Neoprávněné zaměstnávání cizinců	37
5 Kazuistika – nástin činnosti Odboru cizinecké policie Praha v trestním řízení.....	44
Závěr	49
Seznam použitých zdrojů	51
Seznam zkratk	54
Seznam obrázků a grafů	55

Úvod

Práci na téma Trestné činy náležející do věcné příslušnosti Odboru cizinecké policie Praha byla vybrána záměrně vzhledem k profesi autora. Od roku 1997 pracuje u cizinecké policie. Svou praxi začínal na hraničním přechodu Dolní Dvořiště a v současné době pracuje jako inspektor na Odboru cizinecké policie Praha, kde je od 01. 01. 2011 zařazen na Oddělení dokumentace. Toto oddělení se zabývá šetřením a prověřováním některých trestných činů spojených s nelegálním i legálním pobytem cizinců na území České republiky. Dalším důvodem, pro volbu tématu, bylo zdokonalení se ve vybrané oblasti při zpracování bakalářské práce a rozšíření teoretických znalostí autora v předmětné oblasti, které by chtěl následně použít a zúročit ve své praxi.

Bakalářská práce charakterizuje současný stav a strukturu cizinecké policie, a to především postavení a činnosti Odboru cizinecké policie Praha. Dále se v ní autor práce zaměřuje na jednotlivé trestné činy, které spadají do kompetence Odboru cizinecké policie Praha.

Struktura bakalářské práce je rozdělena na teoretickou a praktickou část, přičemž tyto části na sebe vzájemně navazují.

Teoretická část je zaměřena na historii a současnou podobu cizinecké policie, která tak funguje od 01. 01. 2011. V tomto roce došlo k velmi rozsáhlé reorganizaci cizinecké policie.

Významná část bakalářské práce je věnována charakteristice trestných činů, které Odbor cizinecké policie Praha prověřuje. Za tímto účelem byla provedena analýza skutkových podstat jednotlivých trestných činů, která byla doplněna o některý konkrétní případ z praxe. Na základě aktuálních statistických údajů je zde prezentován nápad jednotlivých trestných činů, které byly řešeny (šetřeny a prověřovány) cizineckou policií.

Součástí bakalářské práce je dále případová studie konkrétní trestní věci, kterou policisté Odboru cizinecké policie Praha - Oddělení dokumentace v minulosti řešili. Na zvolené kazuistice je naznačen postup při právní kvalifikaci skutku a následné úkony policejního orgánu provedené v rámci prověřování.

1 Cíl a metodika bakalářské práce

Cílem bakalářské práce je vymezit věcnou příslušnost Odboru cizinecké policie Praha a charakterizovat jednotlivé skupiny trestných činů, které náleží do věcné příslušnosti tohoto odboru ve smyslu čl. 5 Pokynu policejního prezidenta č. 103/2013 *o plnění některých úkolů policejních orgánů PČR v trestním řízení*. Dalším cílem je prostřednictvím vybrané kazuistiky demonstrovat postup policejního orgánu cizinecké policie v trestním řízení a postupu při právní kvalifikaci skutku, při prověřování předmětného skutku ve smyslu § 158 odst. 3 a násl. TŘ., na případu, kterým se policisté Odboru cizinecké policie Praha v minulosti zabývali.

V bakalářské práci je k dosažení cílů použito:

popisná metoda,
metoda generalizace,
metoda analýzy,
sběr dat, jejich zpracování a vyhodnocení,
studium právní a odborné literatury.

2 Cizinecká policie – stručný historický exkurz

Historie cizinecké policie sahá do roku 1935. Tehdy Ministerstvo vnitra zřídilo četnickou leteckou hlídku, která měla na starost vzdušný prostor kolem naší země. Hlídka měla tehdy za úkol při své činnosti dohlížet na dodržování platných předpisů a mezinárodních úmluv v oblasti letectví a hájit svrchovanost státu ve vzdušném prostoru. Kontrolovala dodržování leteckých řádů pravidelných linek, povolené lety cizozemských letadel i neoprávněné přelety. Spolupracovala s pozemní bezpečnostní službou. Prováděla hlásnou službu v pohraničí i ve vnitrozemí. Hlavním úkolem bylo střežit a chránit státní hranice.¹ Současně působila na státní hranici i Finanční stráž Československé republiky, což byl uniformovaný ozbrojený sbor ministerstva financí, který v letech 1918–1940 dohlížel na střežení státní hranice a prováděl celní službu.

V roce 1936 byla zřízena Stráž obrany státu a Finanční stráž se stala její součástí. Stráž obrany státu měla za úkol hlídat důležité objekty, vykonávala zpravodajskou službu a připravovala vojenskou obranu státních hranic před případným nebezpečím ze strany fašistického Německa.

Roku 1940 byla Finanční stráž nacisty zrušena. Poté byli její příslušníci rozptýleni do všech možných úřadů veřejné správy.

Opětovně byla zřízena v roce 1945, kdy fungovala na státní hranici společně s nově zřízenou jednotkou sboru národní bezpečnosti až do roku 1949, kdy převzali kontrolu státní hranice jednotky Sboru národní bezpečnosti a Finanční stráž jako taková zanikla. Stala se součástí sboru národní bezpečnosti a v témže roce vznikla Pohraniční stráž sboru národní bezpečnosti. Hlavním úkolem pohraniční stráže bylo garantovat uzavřenost hranic. Železná opona bránila průchodu státní hranicí, a to jak z republiky, tak i do republiky. Pohraniční stráž mohla proti tzv. narušitelům hranic za stanovených podmínek použít služební zbraň.²

V osmdesátých letech 20. století, kdy byla z hranic odstraněna minová pole, používala Pohraniční stráž speciálně vycvičené služební psy k samostatnému zadržení narušitele. Stěžejním úkolem Pohraniční stráže bylo vojensky střežit státní hranice. Dále prováděla celní ochranu (pasové kontroly) a spolupodílela se na zajištění veřejné bezpečnosti.

¹ MACEK, Pavel; UHLÍŘ, Lubomír. *Dějiny policie a četnictva II*. Praha: Vydavatelství Policie history, 1999. 230 s. ISBN 80-902670-0-9.

² BENEŠ, Jaroslav. *Finanční stráž československá 1918-1938*. Dvůr Králové nad Labem: Fortprint, 2005. ISBN 80-86011-29-1.

V roce 1951 byl přijat zákon o ochraně státních hranic, který kodifikoval její úkoly a poslání. Ochrana státních hranic byla tedy zajišťována Pohraniční stráží, resp. Pohraniční stráží Federálního policejního sboru, až do 31. prosince 1992. Od začátku roku 1993 až do roku 2007 byla ochrana státní hranice zajišťována Službou cizinecké a pohraniční policie České republiky.³

K první velké reorganizaci cizinecké policie došlo dne 21. prosince 2007, po vstupu České republiky do Schengenského prostoru, kdy došlo ke zrušení hraničních přechodů a ke zrušení hraničních kontrol po celé délce pozemních hranic. V tu chvíli pohraniční policie ztratila své opodstatnění a jako dřívější součást cizinecké policie zanikla, zachovány byly pouze hraniční kontroly na mezinárodních letištích. Ke zrušení hraničních kontrol na letištích pro lety do států Schengenského prostoru došlo až 30. března 2008. Z bývalých referátů na hraničních přechodech vznikly inspektoráty cizinecké policie, kdy na každém okrese působil vždy jen jeden. Inspektoráty měly na starost kontrolu pobytu cizinců a povolování pobytu.

V roce 2009 se reforma celé Policie České republiky dotkla i organizačního uspořádání útvaru cizinecké policie. Zanikla Okresní ředitelství Policie České republiky a vznikla nová Krajská ředitelství, která odpovídala uspořádání územně samosprávným celkům. Došlo tedy k přechodu cizinecké policie pod správu Krajských ředitelství Policie České republiky.

V rámci druhé velké reorganizace došlo dne 1. ledna 2011 ke zrušení inspektorátů cizinecké policie a Oblastních ředitelství cizinecké policie. Inspektoráty byly zachovány pouze na mezinárodních letištích a spadají pod Ředitelství služby cizinecké policie a u Krajských ředitelství policie vznikly Odbory cizinecké policie.

Poslední reorganizace přinesla řadu změn v práci cizinecké policie. Dříve působící jedna složka Policie České republiky – Ředitelství služby cizinecké policie, která měla na starosti celou agendu týkající se cizinců, byla rozdělena do tří složek. Nově se tak problematikou cizinců v České republice zabývá nejen Ředitelství služby cizinecké policie, ale také nově vzniklý Odbor azylové a migrační politiky a Odbory cizinecké policie.

³ PULEC, Martin. *Organizace a činnost ozbrojených pohraničních složek: Seznamy osob usmrcených na státních hranicích 1945-1989*. Praha: Úřad dokumentace a vyšetřování zločinů komunismu, 2006. Sešity (Úřad dokumentace a vyšetřování zločinů komunismu PČR). ISBN 80-86621-18-9.

V současné době je Ředitelství služby cizinecké policie spravováno Policejním prezidiem a působí jako metodický článek cizinecké policie. Činnost cizinecké policie řídí jednotlivá Krajská ředitelství.⁴

2.1 Ředitelství služby cizinecké policie

Ředitelství služby cizinecké policie je specializovanou složkou Policie České republiky s celostátní působností a je přímo podřízeno Policejnímu prezidiu České republiky. Mezi jeho hlavní úkoly patří ochrana vnějších hranic. Tato je prováděna prostřednictvím Inspektorátů cizinecké policie na mezinárodních letištích v Praze, Brně, Ostravě, Karlových Varech a Pardubicích.⁵

Další jsou úkoly související s odhalováním nelegální migrace, uplatňováním represivních opatření vůči cizincům zdržujícím se na území České republiky v rozporu se zákonem č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky. Zabezpečuje plnění závazků vyplývajících z mezinárodních smluv⁶. Provozuje zařízení pro zajištění cizinců – Bělá Jezová, Balková, a přijímací středisko cizinců Zastávka u Brna. Zabezpečuje cestovní a přepravní doklady a uděluje výjezdní vízum pro cizince vyhošťovaného z území ČR. Metodicky řídí a kontroluje činnost odborů cizinecké policie a jejich dislokovaná pracoviště.⁷

2.2 Odbor azylové a migrační politiky

Odbor azylové a migrační politiky (dále jen OAMP) je útvarům Ministerstva vnitra a věnuje se oblasti mezinárodní ochrany, vstupu a pobytu cizinců, koordinaci integrace cizinců, mezinárodní a evropské spolupráci v oblasti azylu a migrace, Schengenské spolupráci, ochraně hranic a návratové politice. Dále povoluje trvalé a přechodné pobyty cizinců na území České republiky a uděluje dlouhodobá víza.

⁴ ČESKO. MVČR. Policie České republiky-sluzba cizinecké policie[online]. 2019 [cit. 2020-15-03]. Dostupné na <https://www.policie.cz/clanek/o-nas-831034.aspx>

⁵ ČESKO. Policie České republiky, *Policie České republiky. 2. vydání*, Praha 2017, Policejní prezidium České republiky, ISBN 978-80-270-0664-9

⁶ Např. Dohoda mezi vládou České republiky a vládou Slovenské republiky o předávání a přebírání osob na společných státních hranicích vyhlášená sdělením č. 1/2004 Sb.

⁷ ČESKO. MVČR. Policie České republiky-sluzba cizinecké policie[online]. 2019 [cit. 2020-15-03]. Dostupné na <https://www.policie.cz/clanek/o-nas-831034.aspx>

Odbor je mimo jiné také útvarem ministerstva pro řízení organizační složky státu Správa uprchlických zařízení Ministerstva vnitra, předkládá návrhy na zřízení či změnu charakteru azylových zařízení nebo zařízení pro zajištění cizinců.

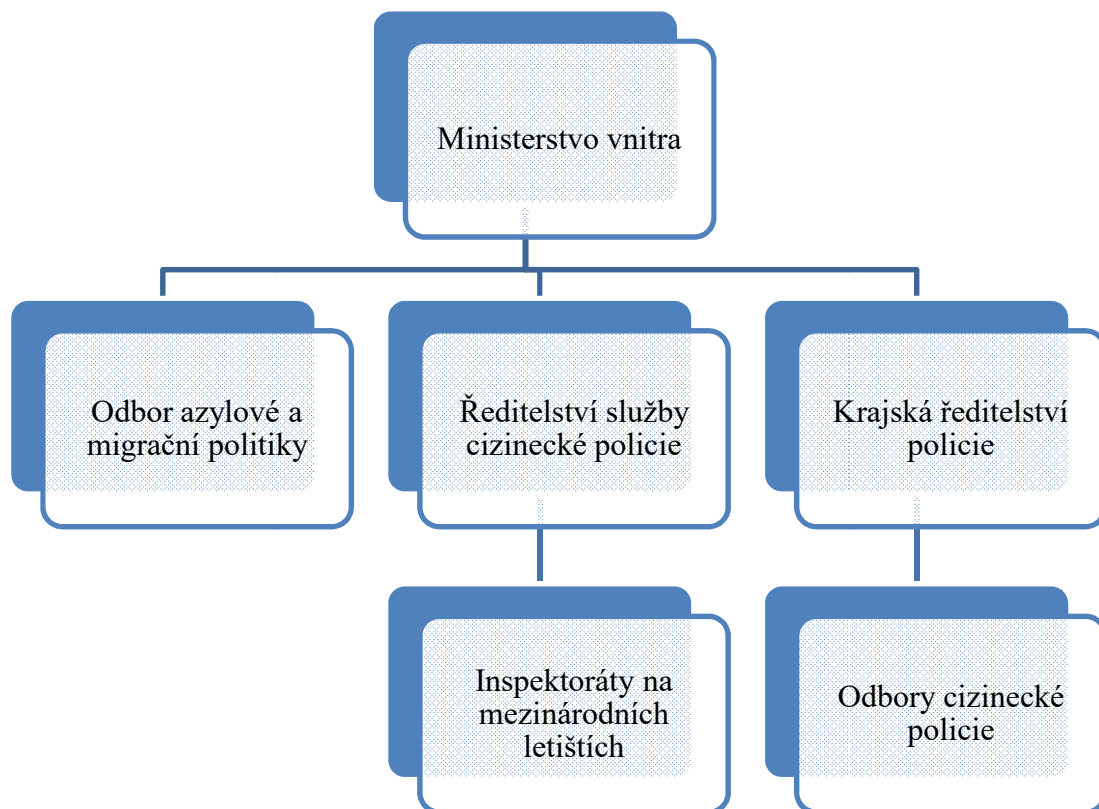
Dle zaměření činnosti a rozsahu působnosti jednotlivých oddělení lze vyčlenit centrální pracoviště a regionální pracoviště. Centrální pracoviště Odboru azylové a migrační politiky se zabývají obecnou koncepcí a směřováním migrační politiky České republiky, platnými i pro ostatní regionální pracoviště tohoto odboru. Mimo centrální pracoviště má Odbor azylové a migrační politiky své zastoupení ve všech čtrnácti krajích formou regionálních pracovišť. V regionech se vyskytuje jedno nebo více oddělení, které se zabývají specializovanými činnostmi.⁸

2.3 Odbory cizinecké policie

Odbory cizinecké policie jsou začleněny na základě rozkazu Policejního prezidenta č. 127 ze dne 29. září 2010, kterým se stanoví vzorová systemizace služebních a pracovních míst Krajského ředitelství policie a Městského ředitelství policie do čtrnácti Krajských ředitelství Policie České republiky. Působí tak v rámci územní působnosti Krajského ředitelství Policie České republiky a je jeho organizačním článkem k plnění úkolů služby cizinecké policie. Odbory cizinecké policie (dále jen OCP) plní úkoly policie dle § 2 zákona 273/2008 Sb., o Policii České republiky, úkoly dle zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů a úkoly dle jiných právních předpisů.⁹

⁸ ČESKO. MVČR. Odbor azylové a migrační politiky [online]. 2019 [cit. 2020-15-03]. Dostupné na <https://www.mvcr.cz/clanek/odbor-azylove-a-migracni-politiky.aspx>

⁹ Např. zákon č.325/1999 Sb. o azylu ve znění pozdějších předpisů, Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, Zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů

Obrázek 1: Organizační schéma, zdroj: autor

3 Odbor cizinecké policie Praha

Odbor cizinecké policie Praha je od 01. 01. 2011 začleněn do Policie České republiky - Krajského ředitelství policie hlavního města Prahy.

Odbor cizinecké policie Praha je výkonným pracovištěm s územně vymezenou působností na teritoriu hl. m. Prahy. Vykonává činnost týkající se převážně cizinecké problematiky zejména z pohledu dodržování či obcházení zákona č. 326/1999Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále jen „zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců“)¹⁰

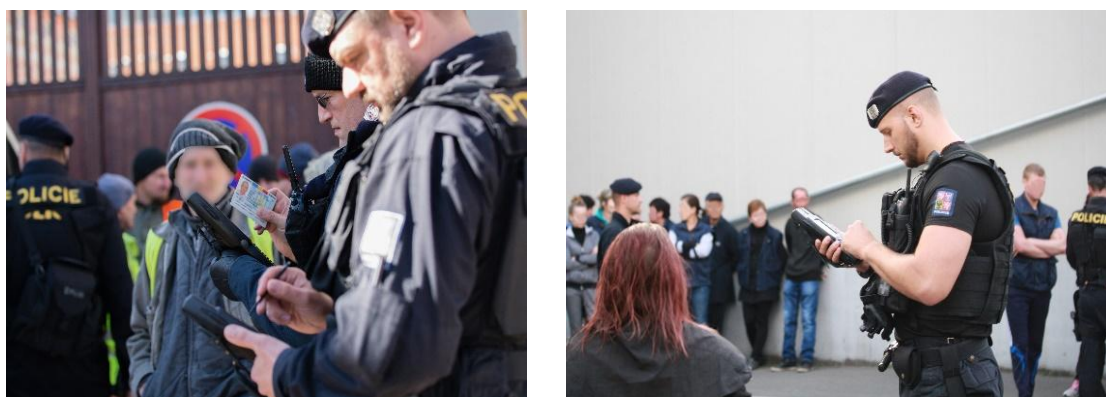
Úkoly a činnost Odboru cizinecké policie Praha:

Úkoly a činnosti Odboru cizinecké policie jsou uvedeny především v zákoně č. 326/1999 Sb. o pobytu cizinců na území České republiky a v závazném pokynu policejního prezidenta č. 70 ze dne 21. května 2012, o úkolech Odborů cizinecké policie Krajských ředitelství Policie České republiky. Odbor cizinecké policie provádí pobytové kontroly cizinců ve smyslu Pokynu policejního prezidenta č. 268 ze dne 31. prosince 2015 o pobytové kontrole, na území hl. m Prahy, což představuje hlavní náplň práce cizinecké policie v Praze. Tyto kontroly jsou zaměřené především na to, zdali se cizinec zdržuje na území České republiky oprávněně, či neoprávněně, má platné zdravotní pojištění, je zaměstnán v souladu se zákony České republiky a nedopustil se obcházení zákona s cílem získat oprávnění k pobytu na území ČR. Odbor cizinecké policie současně provádí také kontroly ubytovatelů cizinců, zejména, zda plní řádně ohlašovací povinnost a vedou domovní knihu, do které se zapisují ubytovaní cizinci.¹¹ Při zjištění porušení zákona je Odbor cizinecké policie Praha v rozsahu své působnosti oprávněn rozhodovat o přestupcích a správních deliktech uvedených v HLAVĚ XIV. zákona 326/1999Sb. o pobytu cizinců na území České republiky, případně rozhodnout o správním vyhoštění cizince ve smyslu § 149 zákona 500/2004 Sb., správní řád, přičemž vyžaduje závazné stanovisko ministerstva vnitra, zda vycestování cizince je možné. Odbor cizinecké policie rozhoduje o zajištění cizince za účelem správního vyhoštění, zajištění podle zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců, nebo za účelem plnění závazků vyplývajících z mezinárodní smlouvy, o umístění cizince do zařízení pro

¹⁰ ČESKO. Policie ČR: Policie České republiky – KŘP hlavního města Prahy[online]. 2019 [cit. 2020-15-03]. Dostupné na <https://www.policie.cz/docDetail.aspx?docid=9128&doctype=ART&#OCP>

¹¹ Pokyn policejního prezidenta č. 268 ze dne 31. prosince 2015, o pobytové kontrole, Hlava II, čl. 16

zajištění cizinců, o uložení povinnosti opustit území dle § 50a zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, o uložení zvláštního opatření za účelem vycestování dle § 123b zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o vrácení finanční záruky nebo jejím propadnutí státu za podmínek uvedených v § 123c zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky.

Obrázek 2: Pobytová kontrola, zdroj: prap. Jelinek Pavel

Jako svou další činnost provádějí policisté Odboru cizinecké policie eskorty cizinců, včetně zajištěných žadatelů o udělení mezinárodní ochrany mezi jednotlivými zařízeními pro zajištění cizinců. Současně také zabezpečují přepravu a střežení cizinců k lékařskému ošetření k poskytovateli zdravotních služeb, eskorty cizinců k provedení úkonů v trestním řízení, případně k provedení dalších úkonů souvisejících s účelem zajištění, anebo eskorty k soudu či případně zpět. Policisté odboru cizinecké policie provádějí také eskortní činnost v souvislosti s vyhošťováním cizinců nebo v souvislosti s policejním průvozem cizinců přes území České republiky.¹²

Odbor cizinecké policie dále rozhoduje o prodloužení platnosti a doby pobytu na krátkodobé vízum, o ukončení přechodného pobytu na území, k němuž se vízum nevyžaduje, uděluje výjezdní příkaz, rozhoduje o zrušení platnosti krátkodobého víza, provádí zadržení cestovního dokladu a vydává potvrzení o zadržení cestovního dokladu podle § 117 zákona č. 326/1996 Sb. o pobytu cizinců. Odbor cizinecké policie rozhoduje o dodatečném potvrzení údaje o datu a místu vstupu cizince na území dle

¹² ČESKO. §164 odst. 1 písm. o), u), x) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky [online]. 1999 [cit. 2020-20-01]. Dostupné na WWW: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1999-326>

§180d zákona 326/1999 Sb. o pobytu cizinců, ověřuje pozvání dle § 15 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců a plní funkci ohlašovacího orgánu v rozsahu vymezeném tímto zákonem.¹³

Při své činnosti je odbor cizinecké policie oprávněn pořizovat obrazové záznamy a snímat daktyloskopické otisky při podání žádosti o udělení víza, při ověřování totožnosti držitele víza, v souvislosti s prohlášením víza za neplatné, řízením o správním vyhoštění, správním vyhoštěním, zajištěním cizince za účelem správního vyhoštění, zjišťováním totožnosti, plněním závazků vyplývajících z mezinárodní smlouvy nebo z přímo použitelného právního předpisu Evropských společenství anebo v souvislosti s poskytnutím dočasné ochrany. Dále odbor cizinecké policie provozuje informační systémy podle § 158 odst. 1 zákona 326/1999 Sb. o pobytu cizinců a v rozsahu své působnosti, vyžaduje výpis nebo opis z evidence Rejstříku trestů v souladu se zákonem č. 269/1994 Sb., o Rejstříku trestů, ve znění pozdějších předpisů.¹⁴

Dle § 164 odst. 2 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky:

„Odbor cizinecké policie, v době platnosti rozhodnutí o zajišťování ochrany vnitřních hranic podle zvláštního právního předpisu¹⁵, dále

a) provádí hraniční kontrolu,

b) rozhoduje o udělení krátkodobého víza na hraničním přechodu,

c) rozhoduje o odepření vstupu cizince na území, o zrušení platnosti krátkodobého víza a o prohlášení krátkodobého víza za neplatné,

d) v souvislosti s rozhodnutím o odepření vstupu cizinci na území provádí nezbytné úkony s cílem zajistit, aby cizinec bez zbytečného odkladu vycestoval zpět do zahraničí,

e) rozhoduje o odepření vycestování z území“¹⁶

¹³ ČESKO. §164 odst. 1 písm. f), g), j), l) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky [online]. 1999 [cit. 2020-20-01]. Dostupné na WWW: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1999-326>

¹⁴ ČESKO. Zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky [online]. 1999 [cit. 2020-20-01]. Dostupné na WWW: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1999-326>

¹⁵ ČESKO. Zákon č. 191/2016 Sb., o ochraně státních hranic České republiky a o změně souvisejících zákonů

¹⁶ ČESKO. Zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky [online]. 1999 [cit. 2020-20-01]. Dostupné na WWW: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1999-326>

3.1 Vnitřní struktura Odboru cizinecké policie Praha

Odbor cizinecké policie Praha (dále jen OCP Praha) spadá do působnosti náměstka ředitele Krajského ředitelství policie pro vnější službu, vede jej vedoucí Odboru cizinecké policie a člení se na:

- a) vedení odboru cizinecké policie,
- b) organizační články, kterými jsou
 1. Oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort,
 2. Oddělení pobytových agend,
 3. Oddělení dokladů a specializovaných činností,
 4. Oddělení dokumentace.¹⁷

Každé z těchto oddělení plní jednotlivé přidělené úkoly spadající do kompetence OCP a za jejich dodržování zodpovídají vedoucí jednotlivých oddělení.

Odbor cizinecké policie Praha sídlí na adrese Olšanská 2176/2, 130 00 Praha 3.

Rozlišovacím znakem policistů OCP Praha je silueta chodského psa umístěná na rukávu služebního stejnokroje a na služebních vozidlech.

Obrázek 3: znak OCP Praha, zdroj: intranet PČR

3.2 Oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort

Oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort (dále jen OPKPE Praha) je přibližně se 150 policisty největším oddělením Odboru cizinecké policie Praha. Sídlem OPKPE Praha je ul. Kaplanova 4/2055, 148 00 Praha 4. Policisté OPKPE jsou

¹⁷ ČESKO. Závazný pokyn policejního prezidenta č. 70 ze dne 21. května 2012 o úkolech Odborů cizinecké policie Krajských ředitelství Policie České republiky, část třetí, článek 4

při své činnosti nejvíce „vidět“ v ulicích hl. m. Prahy, kde vykonávají nejen svou činnost, ale plní také úkoly v součinnosti s ostatními útvary PČR Krajského ředitelství hl. m. Praha.

Policisté OPKPE Praha jsou rozděleni podle plnění služebních úkolů do jednotlivých skupin:

- skupina pátrání a eskort
- skupina pobytové kontroly
- skupina zpracovatelů správního řízení

Základní úkoly Oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort:

- provádí kontroly pobytů cizinců na území České republiky dle pokynu policejního prezidenta č. 268 ze dne 31. prosince 2015, o pobytové kontrole,
- provádí kontrolu oprávněnosti zaměstnání či podnikání cizinců,
- provádí kontrolu ubytovatelů a plnění povinností stanovených ubytovatelům,
- provádí eskortní činnost cizinců souvislosti s vyhošťováním cizinců nebo, v souvislosti s policejním průvozem přes území České republiky a další eskorty ve stanoveném rozsahu,
- vede správní řízení a vydává rozhodnutí v rámci správního řízení a provádí s tím spojené činnosti, rozhoduje o uložení povinnosti opustit území České republiky, o uložení zvláštního opatření za účelem vycestování,
- odhaluje přestupky a správní delikty zejména dle zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců,
- pátrá po cizincích neoprávněně se zdržujících na území České republiky,
- provádí lustrace v Cizineckém informačním systému a ve Vízovém informačním systému,
- ve vymezených případech rozhoduje o zrušení či zneplatnění víza,
- provádí úkony spojené se zjišťováním totožnosti cizinců, pořizuje obrazové záznamy a snímá daktyloskopické otisky prstů,
- zabezpečuje součinnostní akce s orgány státní správy a samosprávy,
- přijímá prohlášení cizince o úmyslu požádat o mezinárodní ochranu dle zákona č. 325/1999 Sb. zákon o azylu.¹⁸

¹⁸ ČESKO. Závazný pokyn policejního prezidenta č. 70 ze dne 21. května 2012 o úkolech Odborů cizinecké policie Krajských ředitelství Policie České republiky, část třetí, článek 6

Součástí OPKPE Praha je i dozorčí služba OCP, která byla zřízena za účelem zajištění nepřetržitého výkonu služby OCP. Stálou službu tvoří policisté jednotlivých oddělení OCP, kromě Oddělení pobytových agend.¹⁹

U OPKPE Praha byla zřízena tzv. Speciální taktická jednotka Odboru cizinecké policie (STJ), ve které jsou lépe vycvičení a vybavení policisté OPKPE. Tito policisté prochází náročným výcvikem směřovaných k zajištění specifických úkolů.

Nasazuje se při provádění eskort nebezpečných pachatelů po celém území ČR i mimo území ČR (průvozy a předávání v rámci mezinárodních dohod) a při provádění rizikových eskort cizinců, kteří mají, nebo měli napojení na organizované skupiny, jsou agresivní nebo úmyslně maří vyhoštění. Dále je jejich činnost zaměřena na ochranu policistů provádějících pobytovou kontrolu v předem vytipovaných ubytovacích zařízeních, squatech či jiných místech, kde by mohlo dojít k napadení kontrolujících policistů.

Obrázek 4: Jednotka STJ - znak a výbava, zdroj: prap. Jelínek Pavel

¹⁹ ČESKO. Závazný pokyn policejního prezidenta č. 70 ze dne 21. května 2012 o úkolech Odborů cizinecké policie Krajských ředitelství Policie České republiky, část třetí, článek 11

3.3 Oddělení pobytových agend

Oddělení pobytových agend je správním orgánem, který plní činnosti, vyplývající ze zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky. Sídlí na adrese Olšanská 2176/2, 130 00 Praha 3.

Hlavní úkoly Oddělení pobytových agend:

- kontrola cizinců,
- zjištění skutečností zda se cizinec nedopouští obcházení zákona s cílem získat oprávnění k pobytu,
- kontrola dodržování vstupu a pobytu na území ve vztahu k plnění účelu pobytu na území České republiky²⁰,
- ukončení pobytu cizinců na území České republiky,
- zadržení cestovního dokladu cizince,
- prodloužení platnosti a doby pobytu na vízum k pobytu do 90 dnů,
- ověření pozvání a odepření tohoto ověření dle § 180 zák. č. 326/1999 Sb.,
- je ohlašovacím orgánem pro cizince,
- vzájemná spolupráce s Odborem azylové a migrační politiky Ministerstva vnitra České republiky,
- prověřování, zda se cizinec nedopustil obcházení zákona s cílem získat oprávnění k pobytu zejména, zda účelově neuzavřel manželství, nebo zda jeho účelově prohlášeným souhlasem nebylo určeno otcovství,
- provádění součinnostních akcí s organizačními články PČR, státní správy a samosprávy.²¹

3.4 Oddělení dokladů a specializovaných činností

Oddělení dokladů a specializovaných činností (ODSČ) sídlí na adrese Kaplanova 4/2055, 148 00 Praha 4.

²⁰ Např. pobyt za účelem studia, zaměstnání, účast v právnické osobě apod.

²¹ ČESKO. Závazný pokyn policejního prezidenta č. 70 ze dne 21. května 2012 o úkolech Odborů cizinecké policie Krajských ředitelství Policie České republiky, část třetí, článek 7

Je specializovaným pracovištěm Odboru cizinecké policie Praha. Příslušníky tohoto oddělení jsou certifikovaní specialisté se zaměřením na zkoumání neregulérních dokladů. Policisté jsou vyškoleni na práci se speciální technikou, jako je např. Schengenbus, termovize, NARK2 tzv. „narkokufr“, který slouží k detekci přítomnosti OPL v testované látce. Dalšími využívanými přístroji jsou např. dokutest Elas, videospektrální komparátor Foster&FreemanVSC40, optický videomikroskop Motic, které slouží k odhalování a dokumentaci padělaných, či pozměněných dokladů.

Základními úkoly Oddělení dokladů a specializovaných činností:

- je činnost zaměřená na boj proti zneužívání dokladů a veřejných listin cizinci,
- vyhodnocování pravosti dokladů (cestovních pasů, občanských a řidičských průkazů a jiných veřejných listin) a informací o způsobu jejich zneužívání,
- odhalování padělaných, pozměněných a smyšlených dokladů v rámci pobytových a kontrolních akcí ve spolupráci s ostatními složkami PČR, orgány státní správy a samosprávy,
- vyhodnocování a zpracovávání odborných vyjádření podle § 105 odst. 5 TŘ oboru kriminalistika, odvětví technické zkoumání dokladů a písemností, či posouzení pravosti dokladů pro účely správního nebo trestního řízení,
- organizace a provádění odborných školení a metodické pomoci při vyhodnocování pravosti dokladů,
- zajišťování implementace nových výcvikových modulů do praxe,
- plánování nasazení speciální techniky při kontrolních akcích Odboru cizinecké policie a na vyžádání i ostatních organizačních článků Krajského ředitelství policie,
- vedení a předávání potřebných dat pro účely mezinárodního informačního systému iFADO a národního informačního systému DATEX²²,
- zadávání údajů do databáze FODAGEN²³,
- zabezpečuje školení obsluhy speciální techniky,
- sleduje nejnovější trendy v oblasti neregulérních cestovních dokladů, zajišťuje pravidelné školení ostatních policistů,

²² Informační systémy jsou součástí policejního intranetového systému a obsahující jak pravé, tak i padělané, pozměněné a smyšlené doklady

²³ Informační systém FODAGEN – celonárodní systém uchovávání a registrace dat (foto, dakto, genetika) k osobám páchajícím trestnou činností

- spolupracuje s centrálním odborným pracovištěm oddělení dokladů Ředitelství služby cizinecké policie.²⁴

Obrázek 5: Schengenbus a jeho výbava, zdroj: prap. Jelínek Pavel

3.5 Oddělení dokumentace

Oddělení dokumentace (OD) sídlí na adrese Olšanská 2176/2, 130 00 Praha 3 a jeho detašované pracoviště s nepřetržitou službou na adrese Kaplanova 4/2055, Praha 4, kde je součástí dozorčí služby OCP. S počtem 19 policistů je nejmenším oddělením Odboru cizinecké policie Praha.

Úkoly a činnost Oddělení dokumentace:

Mezi jeho hlavní pracovní činnost patří provádění úkolů trestního řízení ve smyslu Pokynu policejního prezidenta č. 103 ze dne 28. května 2013, o plnění

²⁴ ČESKO. Závazný pokyn policejního prezidenta č. 70 ze dne 21. května 2012 o úkolech Odborů cizinecké policie Krajských ředitelství Policie České republiky, část třetí, článek 8

některých úkolů policejních orgánů Policie České republiky v trestním řízení, kdy provádí neodkladné a neopakovatelné úkony u trestních činů souvisejících s cizineckou problematikou, spáchanou na území hlavního města Prahy.

Další činnost a úkoly Oddělení dokumentace:

- prověřování, opatřování, shromažďování, dokumentace a následné vyhodnocování poznatků při podezření z přeshraniční trestné činnosti a trestné činnosti cizinců na území České republiky, ať už na základě vlastních poznatků a zjištění, či ve spolupráci s organizačními články policie a orgány státní správy a samosprávy, přičemž současně navrhuje opatření k jejich řešení,
- podílí se v rámci své činnosti na odhalování závažné trestné činnosti, organizovaného zločinu, monitorování rizikových skupin s důrazem na problematiku terorismu, extremismu, obchodu s omamnými a psychotropními látkami, obchodu s lidmi, kuplířství a další závažné trestné činnosti, přičemž úzce spolupracuje zejména s Národní centrálou proti organizovanému zločinu, Národní protidrogovou centrálou služby kriminální policie a vyšetřování, zpravodajskými službami a Celní správou České republiky dále spolupracuje s Úřadem práce České republiky a Státním úřadem inspekce práce v souvislosti s odhalováním a objasňováním trestné činnosti na úseku neoprávněného zaměstnávání cizinců,
- předává poznatky odůvodňující zahájení správního řízení k ukončení pobytu cizinců, přičemž spolupracuje s Oddělením bytových kontrol, pátrání a eskort Odboru cizinecké policie,
- analyzuje, monitoruje, vyhodnocuje informace o nových a neznámých metodách a trendech, zejména v oblasti nelegální migrace nebo v souvislosti s páčáním trestné činnosti,
- shromažďuje informace a následně je předává oddělení řízení šetření trestné činnosti a dokumentace Ředitelství služby cizinecké policie,
- plní úkoly v oblasti pátrání po osobách a věcech dle Závazného pokynu policejního prezidenta č. 53/2015, o pátrání.²⁵

²⁵ ČESKO. Závazný pokyn policejního prezidenta č. 70 ze dne 21. května 2012 o úkolech Odborů cizinecké policie Krajských ředitelství Policie České republiky, část třetí, článek 9

4 Trestné činy řešené Odborem cizinecké policie Praha

Odbor cizinecké policie Praha - Oddělení dokumentace, jako policejní orgán, koná trestní řízení u trestných činů - přečinů, které souvisejí s pobytem cizinců na území České republiky a jejichž hranice trestní sazby nepřevyšuje 5 let. Dále provádí prvotní úkony (zadržení, výslech), při vypátrání osoby na základě mezinárodního zatýkacího rozkazu a evropského zatýkacího rozkazu dle zákona č. 104/2013 Sb. o mezinárodní justiční spolupráci ve věcech trestních.

Odborem cizinecké policie Praha – Oddělení dokumentace, jsou nejčastěji v trestním řízení řešené a zpracováváné trestné činy, respektive přečiny:

1. maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání dle § 337 trestního zákoníku.
2. padělání a pozměnění veřejné listiny dle § 348 trestního zákoníku.

Dalšími jsou:

1. napomáhání k neoprávněnému pobytu na území republiky dle § 341 trestního zákoníku,
2. poškození cizích práv dle § 181 trestního zákoníku,
3. neoprávněné zaměstnávání cizinců dle § 342 trestního zákoníku,
4. organizování a umožnění nedovoleného překročení státní hranice dle § 340 trestního zákoníku.

Téměř všechny přečiny maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání dle § 337 trestního zákoníku i padělání a pozměnění veřejné listiny dle § 348 trestního zákoníku jsou v praxi řešeny do 24 hodin ve zkráceném přípravném řízení dle § 179 trestního řádu, se zadržením cizince dle § 76 odst. 1 trestního řádu, v rámci nepřetržitého výkonu dozorcí služby. Tyto přečiny jsou zpracovávány nejen při vlastním zjištění Odborem cizinecké policie Praha, ale jsou zpracovávány na základě místní příslušnosti i při zjištění, či oznámení kterýmkoli útvarem Policie České republiky, Městské policie Praha, Celní zprávy, Ministerstva vnitra České republiky – Odborem azylové a migrační politiky, spáchaných na území hlavního města Prahy.

Policisté Oddělení dokumentace Odboru cizinecké policie Praha jsou oprávněni na základě pokynu policejního prezidenta č. 103/2013 o plnění některých úkolů

policejních orgánů Policie České republiky v trestním řízení, konat šetření a prověřování trestných činů a vést zkrácené přípravné řízení, jehož právní úprava je obsažena v trestním řádu, konkrétně v ustanovení hlavy desáté, oddílu osmém v § 179a až § 179h. Na základě výše uvedeného pokynu policejního prezidenta nejsou policisté Oddělení dokumentace Odboru cizinecké policie Praha oprávněni zahájit trestního stíhání dle § 160 trestního řádu a konat vyšetřování, což je úsek po zahájení trestního stíhání dle § 160 trestního řádu ukončený podáním obžaloby nebo návrhu na schválení dohody o vině a trestu, případně postoupením věci jinému orgánu či zastavením trestního stíhání.

4.1 Maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání

Trestný čin maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání podle §337 trestního zákoníku, je jedním z nejčastěji řešených trestných činů, kterým se Oddělení dokumentace Odboru cizinecké policie v Praze zabývalo. V roce 2019 bylo uvedenou organizační složkou Policie České republiky řešeno celkem 483 skutků, v nichž se jednalo o podezření ze spáchání tohoto trestného činu. Trestný čin maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání je v trestním zákoníku vymezený následovně:

- „(1) Kdo maří nebo podstatně ztěžuje výkon rozhodnutí soudu nebo jiného orgánu veřejné moci tím, že*
- a) vykonává činnost, která mu byla takovým rozhodnutím zakázána nebo pro kterou mu bylo odňato příslušné oprávnění podle jiného právního předpisu nebo pro kterou takové oprávnění pozbyl,*
 - b) zdržuje se na území České republiky, ačkoli mu byl uložen trest vyhoštění nebo bylo rozhodnuto o jeho správním vyhoštění,*
 - c) bez povolení a bez vážného důvodu se zdržuje v místě nebo obvodě, na které se vztahuje trest zákazu pobytu, nebo nedodrží omezení, která mu byla soudem uložena v souvislosti s výkonem tohoto trestu,*
 - d) porušuje zákaz pobytu uložený podle jiného právního předpisu,*
 - e) navštíví akci, na kterou se vztahuje trest zákazu vstupu na sportovní, kulturní a jiné společenské akce, nebo se dopustí jiného závažného jednání, aby zmařil účel tohoto trestu,*

f) bez závažného důvodu nenastoupí na výzvu soudu trest odnětí svobody nebo se jiným způsobem neoprávněně brání nástupu výkonu tohoto trestu,
g) dopustí se závažného jednání, aby zmařil výkon nebo účel trestu,
h) dopustí se závažného jednání, aby zmařil výkon nebo účel vazby,
i) dopustí se závažného jednání, aby zmařil výkon nebo účel zabezpečovací detence, nebo
j) dopustí se závažného jednání, aby zmařil výkon nebo účel ochranného léčení nebo ochranné výchovy, které byly uloženy soudem, nebo jinak, zejména útekem z ústavu, pomocí při útěku, výkon takových rozhodnutí podstatně ztěžuje, anebo maří dohled uložený při ukončení ochranného léčení, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta.“

Objektem toho trestného činu, je zájem na řádném výkonu rozhodnutí orgánů veřejné moci, a to jak soudů, tak i jiných orgánů veřejné moci, jako například správního orgánu ukládajícího v přestupkovém řízení trest zákazu činnosti, správního vyhoštění, zákazu pobytu a podobně.²⁶

Rozhodnutím se zde myslí nejen rozhodnutí ve formálním smyslu, např. rozsudek v trestním nebo v občanském soudním řízení, ale i rozhodnutí v materiálním smyslu, např. rozhodnutí (individuální právní akt) ve správním řízení vydaný orgánem veřejné moci z pozice jeho vrchnostenského postavení.

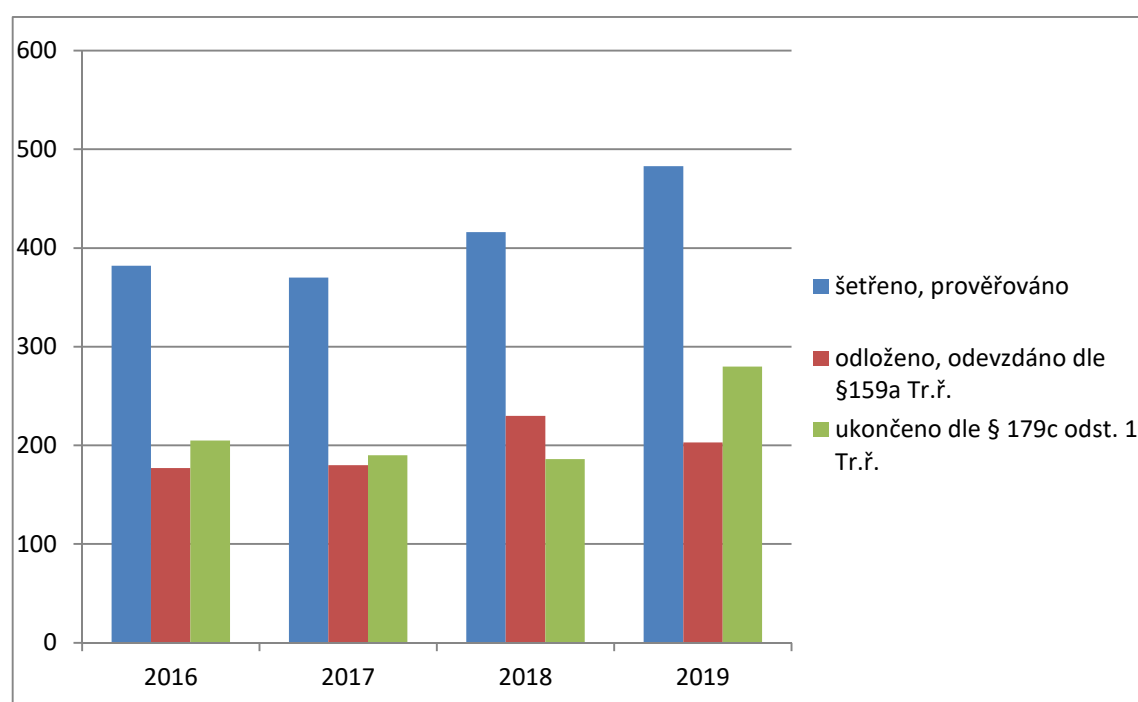
Objektivní stránka trestného činu maření výkonu rozhodnutí a vykázání je charakterizována způsoby jednání, které jsou taxativně uvedeny pod písmeny a) až j) odstavce 1 ustanovení § 337 trestního zákoníku.

Pachatelem tohoto trestného činu může být jen ten, komu byl uložen konkrétní trest, ochranné opatření, nebo vůči němuž byl nařízen výkon rozhodnutí. Jedná se tedy o speciální subjekt. V případech uvedených v § 337 odst. 1 písm. g) – j) a odst. 3 písm. a), odst. 4 alinea druhá i jakákoli jiná osoba, která se takového jednání dopustí úmyslně. Podle povahy věci pak v některých případech může být pachatelem toho trestného činu i právnická osoba, která může být i účastníkem na tomto trestném činu. V praxi je však nejběžněji páchan přechin maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání podle odstavce 1 písm. b)., kdy pachatelem tohoto trestného činu může být jen osoba, které se

²⁶ NOVOTNÝ, František a Josef SOUČEK. *Trestní právo hmotné*. 3., rozš. vyd. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2010. 393 s.,s.364-366. ISBN 978-80-7380-291-2.

rozhodnutí bezprostředně dotýká. Pachatelé jsou tedy většinou cizinci, kterým byl uložen trest vyhoštění z území České republiky dle § 80 trestního zákoníku, případně jim bylo uloženo správní vyhoštění a úmyslně neopustili území České republiky ve stanovené době uvedené § 118 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky.

Z hlediska *subjektivní stránky*, která je charakterizována zaviněním, jde ve všech případech o úmyslný trestný čin.

Graf 1: Maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázaní - statistika 2016-2019, zdroj: Oddělení dokumentace

4.2 Padělání a pozměnění veřejné listiny

V pořadí druhý nejčastěji zpracovávaný trestný čin Oddělením dokumentace Odboru cizinecké policie v Praze v počtu 93 případů byl v roce 2019 trestný čin padělání a pozměnění veřejné listiny podle § 348 trestního zákoníku. Trestný čin padělání

a pozměnění veřejné listiny dle § 348 trestního zákoníku je v trestním zákoníku definován takto:

„(1) Kdo padělá veřejnou listinu nebo podstatně změní její obsah v úmyslu, aby jí bylo užito jako pravé, nebo takovou listinu užije jako pravou, kdo takovou listinu opatří sobě nebo jinému nebo ji přechovává v úmyslu, aby jí bylo užito jako pravé, nebo kdo vyrobí, nabízí, prodá, zprostředkuje nebo jinak zpřístupní, sobě nebo jinému opatří nebo přechovává nástroj, zařízení nebo jeho součást, postup, pomůcku nebo jakýkoli jiný prostředek, včetně počítačového programu, vytvořený nebo přizpůsobený k padělání nebo pozměnění veřejné listiny, bude potrestán odnětím svobody až na tři léta nebo zákazem činnosti.

(2) Odnětím svobody na jeden rok až šest let bude pachatel potrestán,

a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 jako člen organizované skupiny,

b) způsobí-li takovým činem značnou škodu, nebo

c) získá-li takovým činem pro sebe nebo pro jiného značný prospěch.

(3) Odnětím svobody na tři léta až deset let bude pachatel potrestán,

a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 jako člen organizované skupiny působící ve více státech,

b) spáchá-li takový čin v úmyslu umožnit nebo usnadnit spáchání trestného činu vlastizrady (§ 309), teroristického útoku (§ 311) nebo teroru (§ 312),

c) způsobí-li takovým činem škodu velkého rozsahu, nebo

d) získá-li takovým činem pro sebe nebo pro jiného prospěch velkého rozsahu.“

Objektem tohoto trestného činu je zájem na řádném a zákonném chodu státního aparátu a důvěra v pravost a pravdivost veřejných listin.²⁷

Objektivní stránka obsahuje tři způsoby spáchání:

- padělání veřejné listiny nebo podstatné změny obsahu této veřejné listiny,
- opatření padělané listiny sobě nebo jiného či její přechovávání,
- vyrobení, nabízení, prodání, zprostředkování nebo jiné zpřístupnění, opatření sobě nebo jinému či přechovávání nástroje, zařízení, popřípadě jeho součástí, postupu, pomůcky nebo jakéhokoliv jiného prostředku, včetně počítačového softwaru vyhotoveného nebo přizpůsobeného k padělání nebo pozměnění veřejné listiny.²⁸

²⁷ ŠÁMAL, Pavel. a kol. *Trestní zákoník I+II – velký komentář*. 2. vyd. Praha: C.H.Beck, 2012, 3614 s., s. 3255. ISBN 978-80-7400-428-5

²⁸ JELÍNEK, Jiří. *Trestní právo hmotné: obecná část, zvláštní část*. 4. vyd. Praha: Leges, 2014. 976 s., s.858-859. ISBN 978-80-7502-044-4.

Uvedené ustanovení tohoto trestného činu obsahuje několik významných pojmů, které nutno pro účely aplikace znát, a proto v krátkosti budou tyto pojmy níže vysvětleny.

Mezi základní pojem patří „veřejná listina“. Z pohledu trestního práva se *„Veřejnou listinou se rozumí listina vydaná soudem České republiky, jiným orgánem veřejné moci nebo jiným subjektem k tomu pověřeným či zmocněným jiným právním předpisem v mezích jeho pravomoci, potvrzující, že jde o nařízení nebo prohlášení orgánu nebo jiného subjektu, který listinu vydal, anebo osvědčující některou právně významnou skutečnost. Veřejnou listinou je i listina, kterou prohlašuje za veřejnou jiný právní předpis“* ale také i *„veřejná listina vydaná orgánem veřejné moci nebo jiným k tomu zmocněným subjektem cizího státu nebo orgánem mezinárodní organizace, pokud má podle mezinárodní smlouvy účinky na území České republiky.“*²⁹

Dalším důležitým pojmem je *„padělání veřejné listiny“*. Paděláním veřejné listiny se rozumí *úplné vyhotovení nepravé (falešné) listiny*, která má vyvolat dojem listiny vydané příslušným orgánem a předepsaným způsobem. Není rozhodující, zda eventuálně obsah padělané listiny odpovídá skutečnosti. Padělaná listina by měla být způsobilá k oklamání, ale na úrovni dokonalosti padělku nezáleží.³⁰

Pojem *„užije“* a *„opatří“* pak z hlediska soudní praxe a odborné literatury, lze vysvětlit tak, že užitím padělané nebo pozměněné veřejné listiny jako pravé je její použití ke stejnému účelu, k jakému slouží konkrétní pravá veřejná listina. Může jít o předložení takové listiny orgánům policie, jiným státním institucím nebo pro potřeby nemocenského pojištění apod. Pachatel přitom musí vědět, že jde o listinu padělanou nebo dostatečně změněnou. Pojmovým označením *opatří* sobě nebo jinému, se pak rozumí obstarání padělané veřejné listiny nebo veřejné listiny s podstatně změněným obsahem každým jiným způsobem než paděláním nebo podstatnou změnou obsahu veřejné listiny. Může se jednat o koupi, darování, výměnu za jinou věc, ale i o krádež padělku, případně jiný opatřovací trestný čin³¹.

Přechovávání je jakýkoli způsob držení takové listiny, přičemž pachatel nemusí mít padělek přímo u sebe, postačí, že jej má ve své moci, např. uložený v sejfě banky, ukrytý v zadržované schránce ve svém domě, uložený u svých známých apod., přičemž je

²⁹ ČESKO. § 131 zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník v posledním znění

³⁰ ŠÁMAL, Pavel. a kol. *Trestní zákoník I+II – velký komentář*. 2. vyd. Praha: C.H.Beck, 2012, 3614 s., s. 3256. ISBN 978-80-7400-428-5

³¹ ČESKO. Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 9. 11. 2009, sp. zn. 4 Tz 85/2009, *Padělaní a pozměnění veřejné listiny*. [online]. [cit. 14.05.2020]. Dostupné z: <https://www.beck-online.cz/bo/document-view.seam?documentId=njptembrgfpexzwl52he&groupIndex=2&rowIndex=0>

podstatné jej přechovávat proto, aby padělku bylo užito jako pravé listiny. Není podstatné, jestli jej chce tímto způsobem užít sám pachatel nebo zdali je přechovávaný padělek určen k užití někým jiným.³²

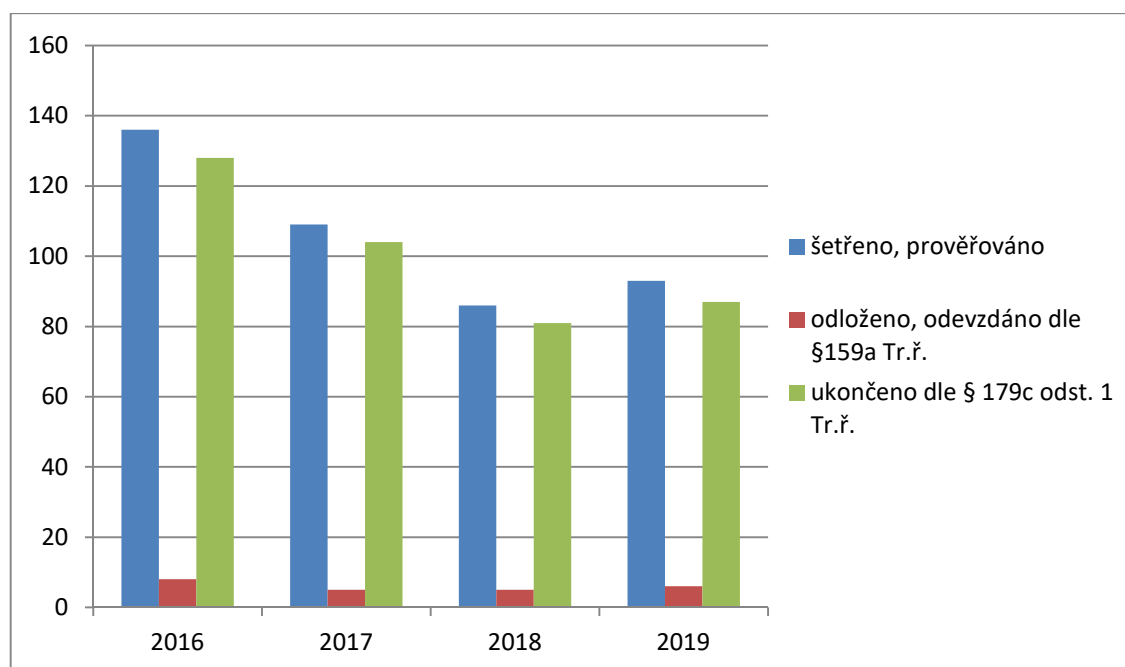
Pachatelem tohoto přečinu může být kdokoliv, kdo je trestně odpovědný a jedná se proto o subjekt obecný. Může se jednat nejen o fyzickou, ale i právnickou osobu, která se protiprávního jednání dopustí úmyslně, jelikož z hlediska subjektivní stránky je vyžadován úmysl (přínejmenším eventuální). Úmysl v alinee první i druhé odstavce 1 předmětného ustanovení, musí navíc zahrnovat i záměr, aby (padělaná, podstatně změněná, opatřená nebo přechovávaná) veřejná listina byla užitá jako pravá.³³

Odbor cizinecké policie vede trestní řízení pro tento trestný čin především u cizinců, kteří si padělané doklady opatřují proto, že jsou na území České republiky v rozporu se zákonem č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, neboť mají například zákaz pobytu na území České republiky, nemají povolený pobyt či vízum, nebo chtějí na území České republiky pracovat a potřebují k tomu pracovní vízum. Vyřízení výše uvedeného je pro ně dle jejich tvrzení zdlouhavé, a proto se uchylují k pro ně jednodušší, ale k nelegální cestě a to opatření si padělaných dokladů Evropské unie. Tyto doklady si pak buďto sami vyrobí, nebo ve většině případů nechají vyrobit. Jedná se nejen o cestovní pasy, průkazy totožnosti, řidičské průkazy, ale také i o výpisy z rejstříku trestů, vysvědčení a jiné doklady osvědčující dokončené vzdělání.

Ze své praxe mohu uvést, že za trestný čin padělání a pozměnění veřejné listiny byl odsouzen i státní občan Moldavské republiky, který hlídce Policie České republiky prokazoval svou totožnost padělaným průkazem totožnosti občana Rumunska (občanským průkazem), jako dokladem pravým. Tento doklad si dle svých slov opatřil v hlavním městě Moldavské republiky v Kišinevu za bezmála 200,- USD, aby v České republice získal snadněji zaměstnání. Tento cizinec byl následně odsouzen k trestu vyhoštění z území České republiky v délce trvání dvanácti měsíců.

³² ŠÁMAL, Pavel. a kol. *Trestní zákoník I+II – velký komentář*. 2. vyd. Praha: C.H.Beck, 2012, 3614 s., s. 3258. ISBN 978-80-7400-428-5

³³ ŠÁMAL, P., NOVOTNÝ, O., GRÍVNA, T., HERCZEG, J., VANDUCHOVÁ, M., VOKOUN, R., a kol. *Trestní právo hmotné*. 8. vyd. Praha : Wolters Kluwer, 2016, 1052 s.,s.902

Graf 2: Padělení a pozměnění veřejné listiny - statistika rok 2016-2019, zdroj: Oddělení dokumentace

4.3 Napomáhání k neoprávněnému pobytu na území republiky

Dalším trestným činem, kterým se zabývá Oddělení dokumentace Odboru cizinecké policie v Praze je trestný čin napomáhání k neoprávněnému pobytu na území republiky dle § 341. trestního zákoníku, kde je definován následovně:

„(1) Kdo v úmyslu získat neoprávněný majetkový nebo jiný prospěch pomáhá jinému k neoprávněnému pobytu na území České republiky, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok nebo zákazem činnosti.

(2) Odnětím svobody až na tři léta bude pachatel potrestán, jestliže

- a) čin uvedený v odstavci 1 zorganizuje,*
- b) spáchá takový čin jako člen organizované skupiny,*
- c) spáchá takový čin opětovně, nebo*
- d) spáchá takový čin v úmyslu zakrýt nebo usnadnit jiný trestný čin.*

(3) Odnětím svobody na šest měsíců až pět let, propadnutím majetku nebo peněžitým trestem bude pachatel potrestán,

- a) získá-li činem uvedeným v odstavci 1 pro sebe nebo pro jiného značný prospěch, nebo*
- b) spáchá-li takový čin za stavu ohrožení státu nebo za válečného stavu.*

(4) *Odnětím svobody na dvě léta až osm let, popřípadě vedle tohoto trestu též propadnutím majetku, bude pachatel potrestán,*

a) získá-li činem uvedeným v odstavci 1 pro sebe nebo pro jiného prospěch velkého rozsahu, nebo

b) spáchá-li takový čin jako voják za stavu ohrožení státu nebo za válečného stavu.“

V širším smyslu je *objektem* tohoto trestného činu, zájem na nedotknutelnosti a suverenitě státního území, v užším smyslu jde o *zájem státu na kontrole osob, které překračují jeho státní hranici a pobývají na území republiky*. Tento zájem vyplývá z potřeby dostát našim mezinárodním závazkům, regulovat nelegální migraci, bojovat proti mezinárodnímu zločinu apod. Po vstupu našeho státu do Schengenského prostoru je § 341 aplikovatelný pouze v rámci vnějších Schengenských hranic. O trestný čin se tak bude jednat pouze v případě, že takto bude napomáháno cizincům přicházejících ze zemí, které nejsou součástí Evropské unie.³⁴

Za neoprávněný pobyt cizince je třeba považovat pobyt cizince v rozporu se zákonem č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, zákonem č. 325/1999 Sb., o azylu, zákonem č. 221/2003 Sb., o dočasné ochraně cizinců a zákonem č. 310/1999 Sb., o pobyt ozbrojených sil jiných států na území České republiky.

Objektivní stránka je definována pouze jediným způsobem jednání a to tím, že pachatel pomáhá jinému k neoprávněnému pobytu na území republiky.

Subjekt tohoto trestného činu je obecný, pachatelem totiž může být jakákoli trestně odpovědná fyzická, ale i právnická osoba, která úmyslně získá neoprávněný nebo jiný prospěch, což zahrnuje materiální zvýhodnění i nemateriální zvýhodnění, na které by pachatel neměl právo.

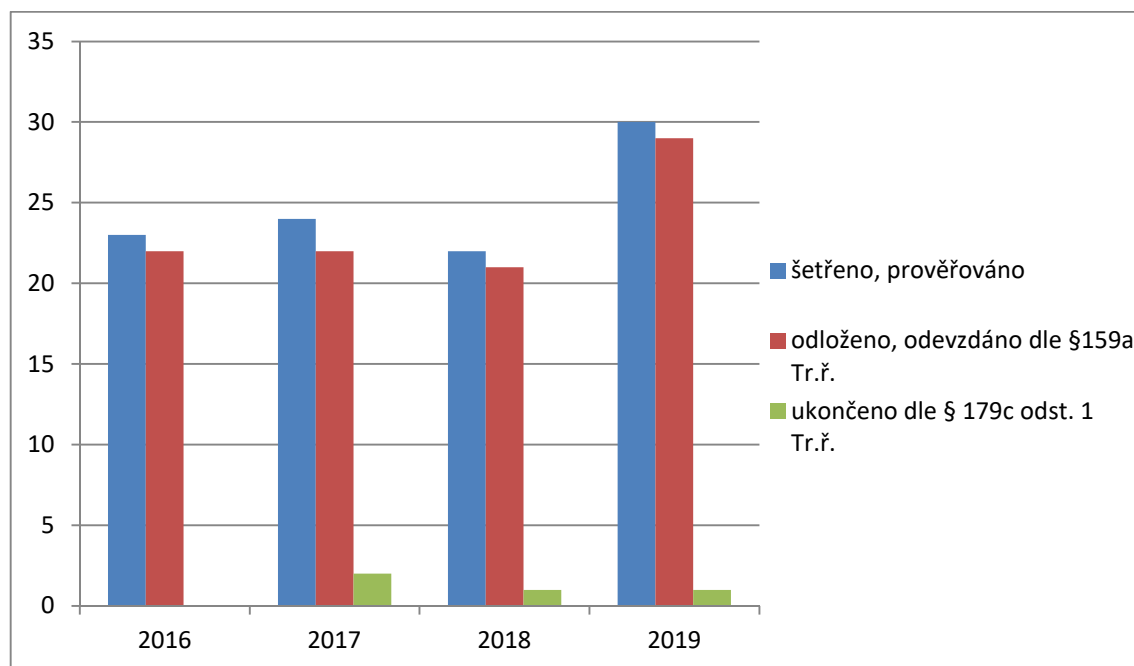
Z hlediska subjektivní stránky je vyžadován úmysl, který navíc směřuje k získání neoprávněného majetkového nebo jiného prospěchu. Trestně postihnutelný tak bude pachatel, který jednal v úmyslu získat majetkový nebo jiný prospěch, nikoliv ten, jehož jednání bylo motivováno citovou pohnutkou, zejména vazbami k osobám blízkých či příbuzenskými.³⁵

³⁴ ŠÁMAL, Pavel. a kol. *Trestní zákoník I+II – velký komentář*. 2. vyd Praha: C.H.Beck, 2012, 3614 s., s.3218-3221. ISBN 978-80-7400-428-5

³⁵ ŠÁMAL, Pavel. a kol. *Trestní zákoník Komentář 2*. vydání Praha: C.H.Beck, 2012, 3614 s., s.3218-3221. ISBN 978-80-7400-428-5

V praxi se tento trestný čin velmi složitě objasňuje. Tomu také odpovídají statistická data, kdy v roce 2019 byl tento trestný čin Oddělením dokumentace Odboru cizinecké policie v Praze řešen v počtu 28 případů, přičemž 27 z nich bylo pro nedostatek důkazů, ukončeno odložením, nebo odevzdáním věci podle § 159a trestního řádu.

Pro názornost lze uvést případ občana České republiky, který v Nigerijské federativní republice uzavřel za úplatu 50.000,- Kč sňatek s občankou Nigerijské federativní republiky, kterou před tím nikdy neviděl. Tato poté na základě sňatku uzavřeného s občanem České republiky požádala jako rodinný příslušník občana Evropské unie o udělení povolení k přechodnému pobytu. Občanu České republiky, který uzavřel zmíněný sňatek, bylo ve smyslu § 179b odst. 3 trestního řádu sděleno podezření za napomáhání k neoprávněnému pobytu na území republiky a následně byl soudem odsouzen k podmíněnému trestu odnětí svobody v délce trvání dvou měsíců, se stanovenou zkušební dobou v délce trvání jednoho roku.

Graf 3: Napomáhání k neoprávněnému pobytu na území republiky - statistika 2016-2019, zdroj: Oddělení dokumentace

4.4 Poškození cizích práv

Dalším trestným činem, který zpracovává Oddělení dokumentace Odboru cizinecké policie v Praze, který byl v roce 2019 řešen ve 13 případech, je trestný čin poškození cizích práv podle § 181 trestního zákoníku. Tento trestný čin je v trestním zákoníku definován následovně:

"(1) Kdo jinému způsobí vážnou újmu na právech tím, že

a) uvede někoho v omyl, nebo

b) využije něčího omylu,

bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta nebo zákazem činnosti.

(2) Odnětím svobody až na tři léta bude pachatel potrestán,

a) způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 jinému značnou újmu na právech,

b) získá-li takovým činem pro sebe nebo pro jiného značný prospěch, nebo

c) vydává-li se při takovém činu za úřední osobu.

(3) Odnětím svobody na šest měsíců až pět let bude pachatel potrestán,

a) způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 jinému újmu na právech velkého rozsahu, nebo

b) získá-li takovým činem pro sebe nebo pro jiného prospěch velkého rozsahu.“

Objektem trestného činu poškození cizích práv jsou nemajetková práva subjektů individuální či majetkové povahy, a tedy i státu. Ustanovením § 181 trestního zákoníku jsou chráněna jiná než majetková práva jednotlivce, v oblasti vztahů rodinných, pracovních, podnikatelských apod., ale i práva právnických osob (v podnikatelských i jiných vztazích), kolektivních orgánů apod., a také státu. Právy se rozumějí veškerá nemajetková práva jak jednotlivé fyzické osoby či právnické osoby, tak i kolektivních orgánů nebo státu.³⁶

Objektivní stránka spočívá v tom, že pachatel jinému způsobí vážnou újmu na právech tím, že uvede někoho v omyl nebo využije něčího omylu, přičemž následkem je způsobení vážné újmy na právech a to osob fyzických, právnických nebo státu.³⁷

³⁶ ŠÁMAL, Pavel. a kol. *Trestní zákoník I+II – velký komentář*. 2. vyd Praha: C.H.Beck, 2012, 3614 s., s. 1799 – 1804, ISBN 978-80-7400-428-5

³⁷ ŠÁMAL, P., NOVOTNÝ, O., GŘIVNA, T., HERCZEG, J., VANDUCHOVÁ, M., VOKOUN, R., a kol. *Trestní právo hmotné*. 8. vyd. Praha : Wolters Kluwer, 2016, 1052 s.,s.611

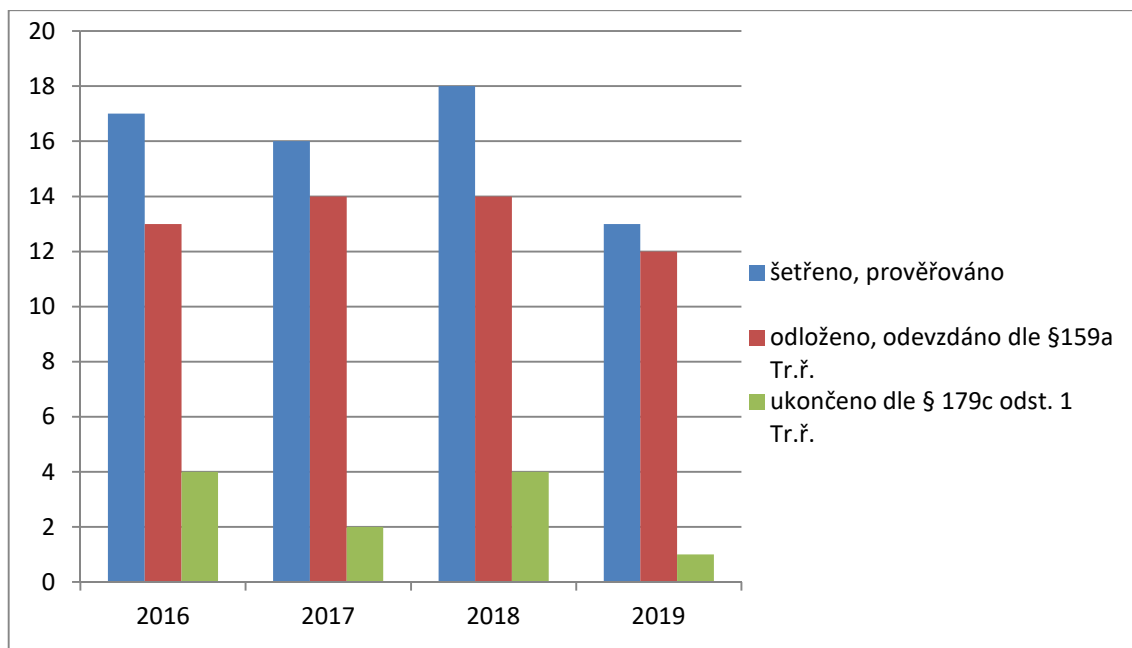
Subjekt trestného činu poškození cizích práv je obecný, pachatelem může být jakákoli trestně odpovědná fyzická osoba. Pachatelem podle § 7 zákona o trestní odpovědnosti právnických osob však nemůže být právnická osoba.³⁸

Z hlediska *subjektivní stránky* jde o úmyslný trestný čin.

V praxi se tohoto trestného činu mohou dopouštět i cizinci, kteří se úmyslně vydávají za jiné osoby, a to buď z důvodu, aby se vyhnuli placení blokových pokut, při přistižení revizorem v MHD (městské hromadné dopravě), či vyřizování různých záležitostí na příslušných úřadech orgánů státní správy a samosprávy.

Jedním z případů, který Odbor cizinecké policie Praha řešil, byla situace, kdy se cizinec po předchozí dohodě dostavil s doklady svého známého (rovněž cizince), do prostor Karlovy univerzity v Praze, kde za něj chtěl vykonat jazykovou zkoušku, jež byla nezbytná pro získání trvalého pobytu na území České republiky pro cizí státní příslušníky. Na tomto místě pak předložil osobní doklady svého známého, přičemž se však pracovníci školy nezdála podoba cizince s fotografií v předloženém dokladu, a proto si na místo zavolala cizineckou policii, která věc vyhodnotila a zahájila pro uvedený trestný čin úkony trestního řízení ve smyslu § 158 odst. 3 trestního řádu. V této trestní věci bylo konáno zkrácené přípravné řízení ve smyslu § 179a až § 179f trestního řádu, načež následně došlo i k odsouzení uvedeného cizince k peněžitému trestu ve výši 20.000,- Kč.

³⁸ ŠÁMAL, P., NOVOTNÝ, O., GŘIVNA, T., HERCZEG, J., VANDUCHOVÁ, M., VOKOUN, R., a kol. *Trestní právo hmotné*. 8. vyd. Praha : Wolters Kluwer, 2016, 1052 s.,s.613

Graf 4: Poškození cizích práv - statistika rok 2016-2019, zdroj Oddělení dokumentace

4.5 Neoprávněné zaměstnávání cizinců

Tento trestný čin byl zaveden trestním zákoníkem od 01. 01. 2010, přičemž § 342 trestního zákoníku byl podstatně změněn novelou zákona č. 330/2011 Sb., čímž byla zajištěna implementace rozhodnutí Rady z 28. 11. 2002, 2002/949/SVV, o posílení trestního rámce s cílem zabránit napomáhání k nedovolenému vstupu, tranzitu a pobytu. Trestná činnost týkající se nelegálního zaměstnávání cizinců je v posledních letech z hlediska počtu vedených trestní řízení oddělením dokumentace Odboru cizinecké policie v Praze na vzestupu. V roce 2019 bylo uvedený odborem prověřováno celkem 30 případů, v roce 2018 bylo prověřováno celkem 28 případů a v roce 2017 bylo prověřováno 17 případů. Trestný čin neoprávněné zaměstnávání cizinců je v trestním zákoníku definován konkrétně takto:

„(1) *Kdo soustavně, opakovaně, za zvlášť vykořisťujících pracovních podmínek nebo ve větším rozsahu neoprávněně zaměstná nebo zprostředkuje zaměstnání cizince, který se zdržuje neoprávněně na území České republiky nebo nemá platné povolení k zaměstnání, pokud je podle jiného právního předpisu vyžadováno, bude potrestán odnětím svobody až na šest měsíců, propadnutím věci nebo zákazem činnosti.*

- (2) *Stejně bude potrestán, kdo zaměstná nebo zprostředkuje zaměstnání cizince, který je dítětem a zdržuje se neoprávněně na území České republiky nebo nemá platné povolení k zaměstnání podle jiného právního předpisu.*
- (3) *Odnětím svobody až na jeden rok bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 nebo 2*
- a) *jako člen organizované skupiny,*
 - b) *za úplatu, nebo*
 - c) *opětovně.*
- (4) *Odnětím svobody na šest měsíců až tři léta bude pachatel potrestán, získá-li činem uvedeným v odstavci 1 nebo 2 pro sebe nebo pro jiného značný prospěch.*
- (5) *Odnětím svobody na jeden rok až pět let, popřípadě vedle tohoto trestu též propadnutím majetku, bude pachatel potrestán, získá-li činem uvedeným v odstavci 1 nebo 2 pro sebe nebo pro jiného prospěch velkého rozsahu. “*

Objektem trestného činu je zájem na zabránění nelegální migrace a současně ochrana pracovního trhu v České republice před neoprávněným zaměstnáváním cizinců.³⁹ Tímto trestným činem má být také postiženo podhoubí zločineckých struktur. Tyto zločinecké struktury hledají nové členy právě mezi nelegálními přistěhovalci. Stejně tak má být tímto trestným činem chráněn vedle vykořisťování těchto nelegálních přistěhovalců, též náš trh práce, jakož i samotné dodržování pracovněprávních předpisů.

Z hlediska objektivní stránky trestný čin neoprávněné zaměstnávání cizinců obsahuje dva způsoby provedení spočívající jednak v neoprávněném zaměstnání cizince nebo ve zprostředkování zaměstnání cizinci v České republice, který se v České republice zdržuje neoprávněně nebo bez platného povolení k zaměstnání.

Cizinec může být v České republice přijat do zaměstnání a zaměstnáván jen tehdy, má-li platné povolení k zaměstnání a platné povolení k pobytu na území České republiky dle zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, nebo je-li držitelem zelené karty dle § 89 zákona č. 435/2004 Sb. o zaměstnanosti. Pro výkon práce tak musí mít cizinec současně povolení k zaměstnání vydané úřadem práce a povolení k pobytu, nebo musí být držitelem tzv. zelené karty. Vykonává-li tedy cizinec práci bez jednoho z těchto povolení, porušuje tím zákon.

³⁹ ŠÁMAL, Pavel. a kol. *Trestní zákoník I+II – velký komentář*. 2. vyd. Praha: C.H.Beck, 2012, 3614 s., s. 3222-3228. ISBN 978-80-7400-428-5

Pachatelem tohoto trestného činu může být jen zaměstnavatel nebo zprostředkovatel zaměstnání, a to jak fyzická, tak i právnická osoba, proto se jedná o subjekt speciální⁴⁰

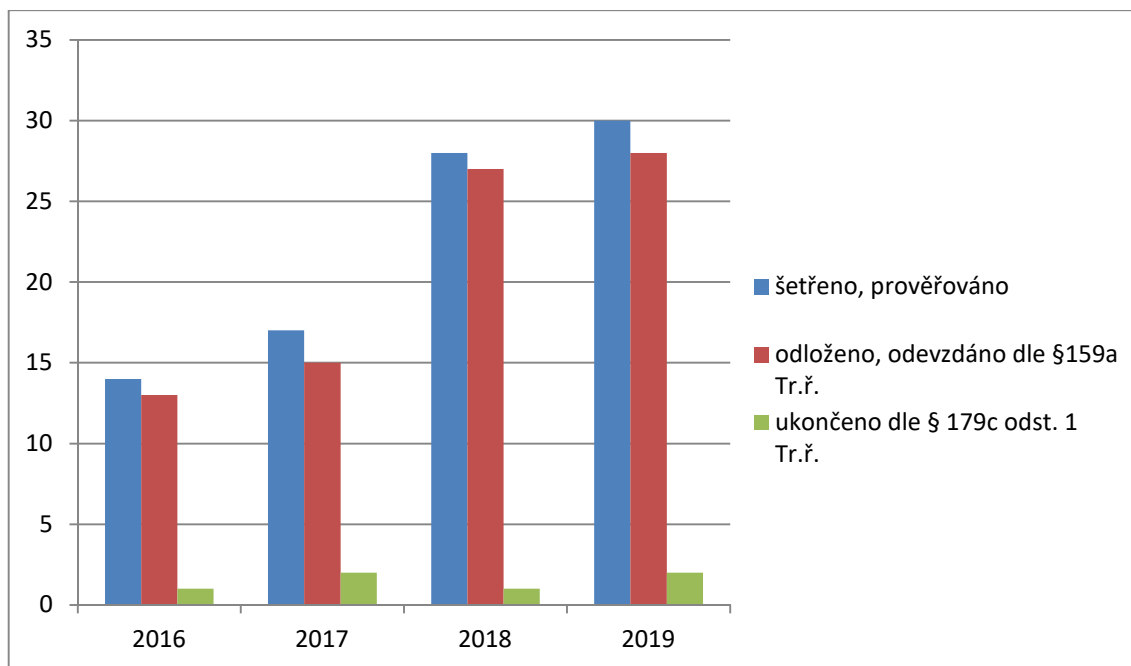
Z hlediska *subjektivní stránky* jde o úmyslný trestný čin, přičemž postačí i úmysl eventuální (*dolus eventualis*).

Samotné dokazování trestního činu neoprávněné zaměstnávání cizinců je, stejně jako u přečinu napomáhání k neoprávněnému pobytu na území republiky, poměrně složité. Přispívá tomu i u nás velmi rozšířené využívání pracovních agentur jako zprostředkovatelů, které zprostředkovávají zaměstnávání cizinců. Pracovní agentury zaměstnávají cizince, které poskytují jako zaměstnance různým společnostem v České republice, a tyto je využívají již ke konkrétní pracovní činnosti. V praxi se často objevují případy řetězce, kdy jedna pracovní agentura si najme zaměstnance druhé pracovní agentury a následně je najme třetí pracovní agentuře, která tyto zaměstnance poskytne již konkrétní společnosti, kde plní pracovní úkony bez patřičného pracovního povolení. Tyto společnosti, které pak takové cizince zaměstnali, se pak hájí tím, že je přímo nezaměstnávají, ale jsou to zaměstnanci pracovní agentury. Najít a postihnout primární pracovní agenturu, která cizince na území České republiky zaměstnala, je poměrně složité a zdlouhavé, neboť tyto pracovní agentury jsou v podstatě nedohledatelné, případně vzniknou jen po dobu, kdy pronajmou své zaměstnance jiným pracovním agenturám a posléze zaniknou. Odsoudit tak konkrétního pachatele, který cizince na území České republiky neoprávněně zaměstnal, je prakticky nemožné.

Z praxe je možno uvést, že za trestný čin neoprávněné zaměstnávání cizinců byl odsouzen k samostatnému peněžitému trestu ve výměře 15.000,- Kč vietnamský státní příslušník, který jako majitel a provozovatel restaurace, neoprávněně zaměstnával své krajany, kteří neměli povolení nebo oprávnění k vykonávání činnosti, dle zvláštního předpisu.⁴¹

⁴⁰ ŠÁMAL, P., NOVOTNÝ, O., GŘIVNA, T., HERCZEG, J., VANDUCHOVÁ, M., VOKOUN, R., a kol. *Trestní právo hmotné*. 8. vyd. Praha : Wolters Kluwer, 2016, 1052 s.,s.895

⁴¹ Např. § 42g zák. č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů

Graf 5: Neoprávněné zaměstnávání cizinců - statistika rok 2016-2019, zdroj: Oddělení dokumentace

4.6 Organizování a umožnění nedovoleného překročení státní hranice

Nejméně často zpracovávaným trestným činem, kterým se Oddělení dokumentace Odboru cizinecké policie Praha v roce 2019 zabývalo, byl trestný čin organizování a umožnění nedovoleného překročení státní hranice, jehož definice je uvedena v § 340 trestního zákoníku a zní následovně:

„(1) Kdo pro jiného organizuje nedovolené překročení státní hranice nebo jinému umožní či mu pomáhá nedovoleně překročit státní hranici nebo jinému po nedovoleném překročení státní hranice umožní či mu pomáhá přepravit se přes území České republiky nebo takové přepravení organizuje, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta nebo zákazem činnosti.

(2) Odnětím svobody na šest měsíců až pět let, propadnutím majetku nebo peněžitým trestem bude pachatel potrestán,

- a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 jako člen organizované skupiny,*
- b) vystaví-li takovým činem jiného nelidskému nebo ponižujícímu zacházení,*
- c) spáchá-li takový čin za úplatu,*
- d) spáchá-li takový čin opětovně, nebo*

- e) spáchá-li takový čin v úmyslu zakrýt nebo usnadnit jiný trestný čin.*
- (3) Odnětím svobody na dvě léta až osm let nebo propadnutím majetku bude pachatel potrestán,*
- a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 jako člen organizované skupiny a za úplatu,*
 - b) vydá-li takovým činem jiného v nebezpečí smrti,*
 - c) způsobí-li takovým činem těžkou újmu na zdraví,*
 - d) získá-li takovým činem pro sebe nebo pro jiného značný prospěch,*
 - e) spáchá-li takový čin se zbraní, nebo*
 - f) spáchá-li takový čin za stavu ohrožení státu nebo za válečného stavu.*
- (4) Odnětím svobody na pět až dvanáct let, popřípadě vedle tohoto trestu též propadnutím majetku, bude pachatel potrestán,*
- a) způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 smrt,*
 - b) způsobí-li takovým činem těžkou újmu na zdraví nejméně dvou osob,*
 - c) získá-li takovým činem pro sebe nebo pro jiného prospěch velkého rozsahu, nebo*
 - d) spáchá-li takový čin jako voják za stavu ohrožení státu nebo za válečného stavu.*
- (5) Příprava je trestná.“*

Objektem trestného činu organizování a umožnění nedovoleného překročení státní hranice je ochrana nedotknutelnosti a suverenity státního území, a dále právo státu na kontrolu osob, které překračují jeho státní hranici, resp. hranice Evropské unie. Tento zájem vyplývá z potřeby dostát našim mezinárodním závazkům, regulovat nelegální migraci, bojovat proti mezinárodnímu zločinu apod.⁴²

Objektivní stránka tohoto trestného činu se skládá ze čtyř možných způsobů protiprávního jednání ze strany pachatele tohoto trestného činu. Mezi tyto způsoby provedení patří organizování nedovoleného překročení státní hranice ve prospěch jiné osoby, umožnění či pomáhání jinému nedovoleně překročit státní hranice, umožnění či pomáhání jiné osobě po nedovoleném překročení státní hranice přepravit se přes území České republiky a v neposlední řadě organizování přepravení jiné osoby, která nedovoleně překročila státní hranice, přes území České republiky. Ve své podstatě se

⁴² ŠÁMAL, P., NOVOTNÝ, O., GŘIVNA, T., HERCZEG, J., VANDUCHOVÁ, M., VOKOUN, R., a kol. *Trestní právo hmotné*. 8. vyd. Praha : Wolters Kluwer, 2016, 1052 s.,s.849

jedná o některé formy přípravy („pro jiného organizuje... nebo jinému umožní či mu pomáhá“), které zákonodárce povýšil na dokonaný trestný čin.

K pojmu umožnění nedovoleného překročení státní hranice ve smyslu § 340 odst. 1 trestního zákoníku, lze uvést, že se jedná o takové jednání pachatele, kterým napomáhá či usnadňuje jiné osobě nedovoleně překročit státní hranici, např. jí za tím účelem převede či převezve přes státní hranici, opatří jí k překročení státní hranice dopravní prostředek, poskytne potřebnou radu apod. Za umožnění nedovoleného překročení státní hranice lze pokládat též slib pachatele poskytnout této osobě pomoc v jejím dalším pohybu na území cizího státu (např. přistavením vozidla v blízkosti státní hranice a převozem této osoby dál do vnitrozemí cizího státu).⁴³

Pojem „*Státní hranice*“ je definován v § 2 zákona č. 312/2001 Sb., o státních hranicích. „*Státní hranice oddělují výsostné území České republiky od území sousedních států jak na zemském povrchu, tak svislým směrem ve vzdušném prostoru i pod zemským povrchem, v nadzemních i podzemních stavbách a zařízeních. Státní hranice jsou stanoveny mezinárodní smlouvou nebo ústavním zákonem.*“

Vnitřními hranicemi jsou hranice České republiky se státem, pro který jsou závazná ustanovení Schengenské dohody. Vnitřními hranicemi se rozumí také mezinárodní letiště na území České republiky určené výhradně pro lety mezi smluvními státy. *Vnějšími hranicemi* jsou hranice České republiky s jiným než smluvním státem. Vnějšími hranicemi se rozumí také mezinárodní letiště na území České republiky určené pro lety, jejichž místo odletu, mezipřistání nebo příletu není na území smluvního státu.

Pachatelem tohoto trestného činu může být trestně odpovědná fyzická i právnická osoba, jedná se tedy proto o subjekt obecný.⁴⁴

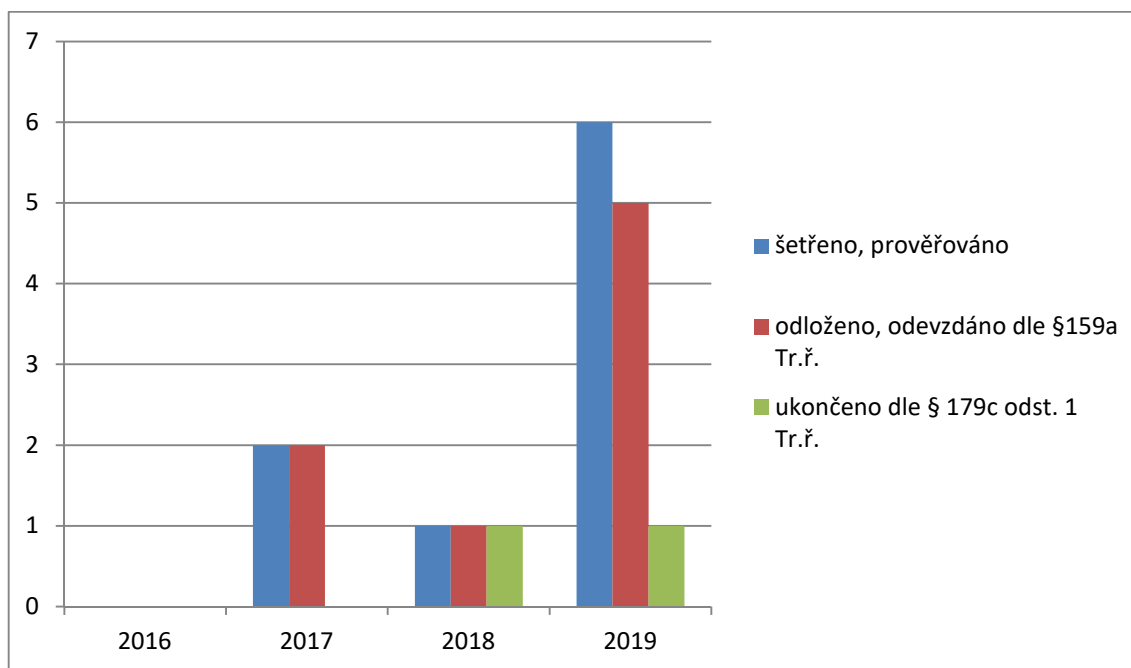
Z hlediska *subjektivní stránky* jde o úmyslný trestný čin, přičemž postačí i úmysl eventuální.

Ze své praxe pak mohu pro názornost v krátkosti popsat trestní věc prověřovanou Oddělením dokumentace Odboru cizinecké policie Praha, jež spočívala v tom, že rumunský stání příslušník převezl do České republiky ve svém osobním motorovém vozidle celkem čtyři osoby iránské národnosti, které neměly žádný cestovní

⁴³ ŠÁMAL, Pavel. a kol. *Trestní zákoník I+II – velký komentář*. 2. vyd Praha: C.H.Beck, 2012, 3614 s., s. 3212-3217. ISBN 978-80-7400-428-5

⁴⁴ ŠÁMAL, P., NOVOTNÝ, O., GRÍVNA, T., HERCZEG, J., VANDUCHOVÁ, M., VOKOUN, R., a kol. *Trestní právo hmotné*. 8. vyd. Praha : Wolters Kluwer, 2016, 1052 s.,s.893

doklad, vízum ani povolení k pobytu na území České republiky. Provedeným prověřováním vyšlo najevo, že tyto čtyři osoby se před tím dostaly na území Evropské unie, konkrétně do Řecké republiky za pomoci „převaděče“ člunem po moři. Následně je rumunský státní příslušník přepravil z Maďarské republiky do Slovenské republiky a odtud do České republiky, kde byl policejním orgánem ve smyslu § 76 odst. 1 trestního řádu zadržen. Rumunský státní příslušník byl následně na základě vydaného trestního příkazu Obvodním soudem pro Prahu 10 odsouzen a byl mu uložen trest vyhoštění z území České republiky po dobu trvání tří let.

Graf 6: Organizování a umožnění nedovoleného překročení státní hranice – statistika rok 2016-2019, zdroj: Oddělení dokumentace

5 Kazuistika – nástin činnosti Odboru cizinecké policie Praha v trestním řízení.

V praktické části je uvedena případová studie jedné z nejběžnějších trestních věcí, kterým se policejní orgán Oddělení dokumentace Odboru cizinecké policie Praha zabývá. Jsou zde aplikovány teoretické poznatky na případu z praxe, na němž je v základních bodech popsán skutkový děj jednání cizince a postup policejního orgánu Oddělení dokumentace Odboru cizinecké policie Praha při zjištění cizince, který se dopustil přečinu maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání dle § 337 odstavec 1 písm. b) zákona č. 40/2009 Sb. trestní zákoníku. Jedná se o skutečný případ, jehož údaje byly pro účely sepsání této práce pozměněny z důvodu zachování anonymity cizince.

Podstata této případové studie spočívá v tom, že se dne 10. 01. 2020 kolem 11:15 hodin na adrese Praha 1, ul. Beneditská u obchodního domu Penny Market, zdržoval na území České republiky ukrajinský státní příslušník Vladimír Ivan Ivanovič, ačkoliv si byl vědom toho, že mu bylo rozhodnutím Policie České republiky, Krajské ředitelství policie hlavního města Prahy, Odborem cizinecké policie ze dne 10. 07. 2019, které nabylo právní moci téhož dne, uloženo správní vyhoštění a byla mu stanovena doba, po kterou mu byl zakázán pobyt na území členských států Evropské unie v délce 24 měsíců, s tím, že mu byla stanovena doba k vycestování z území České republiky do 30 dnů od nabytí právní moci rozhodnutí, a dále, že byl odsouzen trestním příkazem Obvodního soudu pro Prahu 9 ze dne 19. 09. 2019, který nabyl právní moci dnem vydání, pro přečin maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání dle § 337 odst. 1 písm. b) trestního zákoníku k trestu vyhoštění z území České republiky v trvání 1 (jednoho) roku, s tím, že mu byla stanovena doba k vycestování z území České republiky nejpozději do 10 dnů od doručení výzvy k výkonu trestu vyhoštění, která mu byla doručena dne 19. 09. 2019.

Svým jednáním tak uvedený ukrajinský státní příslušník mařil výkon rozhodnutí orgánu veřejné moci tím, že se zdržoval na území České republiky, ačkoliv bylo rozhodnuto o jeho soudním i správním vyhoštění, čímž spáchal přečin maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání podle § 337 odst. 1 písm. b) trestního zákoníku, kterého se dle uvedeného paragrafu dopustí ten „*Kdo maří nebo podstatně ztěžuje výkon*

rozhodnutí soudu nebo jiného orgánu veřejné moci tím, že se zdržuje se na území České republiky, ačkoli mu byl uložen trest vyhoštění nebo bylo rozhodnuto o jeho správním vyhoštění, a za to byl Obvodním soudem pro Prahu 1 odsouzen k trestu vyhoštění z území České republiky na dobu 3 (tří) let, přičemž mu byla stanovena ve smyslu k vycestování z území České republiky do 11. 02. 2020.

Tato trestní věc byla zjištěna hlídkou Odboru cizinecké policie, Oddělením pobytových kontrol, pátrání a eskort (dále také jen „OPKPE“) v rámci její kontrolní činnosti na území hlavního města Prahy, spočívající v pobytové kontrole ve smyslu § 167 odst. 1 písm. d) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky. V uvedený čas 11:15 hodin dne 10. 01. 2020 v rámci své služební činnosti provedl zmíněný policejní orgán kontrolu osoby cizí státní příslušnosti, kterou vyzvala ve smyslu § 63 odst. 2 písm. b) zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, k prokázání totožnosti. Tento cizinec nepředložil žádný doklad totožnosti a hlídce Policie České republiky sdělil, že se jmenuje Vladimír Ivan Ivanovič, nar. 01. 01. 1980 a je ukrajinský státní příslušník. Za využití elektronických služebních pomůcek, konkrétně za využití lustračního zařízení PSION a následnou lustrací v dostupných evidencích Policie České republiky bylo zjištěno, že se skutečně jedná o cizince uvedeného jména a data narození, nicméně takto osoba se na území České republiky zdržuje neoprávněně.

Na základě tohoto zjištění byl cizinec v čase 11:32 hodin na místě kontroly hlídkou Policie České republiky ve smyslu § 27 odst. 1 písm. d) zákona o Policii České republiky, zajištěn, jelikož podle uvedeného ustanovení je *„policista oprávněn zajistit cizince, jestliže je důvod se domnívat, že cizinec neoprávněně vstoupil na území České republiky nebo zde neoprávněně pobývá“* a následně byl touto hlídkou Policie České republiky po řádném poučení o podmínkách eskorty, za účelem provedení dalších úkonů se zajištěnou fyzickou osobou, eskortován na služebnu Odboru cizinecké policie, ul. Kaplanova 2055/4, Praha 4. Před provedenou eskortou byla provedena takzvaná „bezpečnostní“ prohlídka osoby, a to ve smyslu § 35 odst. 2 písm. a) zákona o Policii České republiky, kdy *„policista je oprávněn provést prohlídku osoby a odebrat jí zbraň, pokud osobní svoboda osoby má být omezena“*. Provedenou prohlídkou nebyla zbraň nalezena.

Na služebně Odboru cizinecké policie byly zajištěnému cizinci ve smyslu § 103 písm. k) zákona o pobytu cizinců na území České republiky sejmuty kontrolní

otisků prstů a bylo provedeno jejich porovnání s databází daktyloskopických karet v informačním systému AFIS 2000⁴⁵. Samotným porovnáním byla zjištěna shoda s již uloženými daktyloskopickými otisky prstů, neboť tyto údaje cizince byly v systému zaevidovány z důvodu jeho správného vyhoštění z území členských států Evropské unie a zákazu pobytu na území České republiky, a to na základě shora uvedeného rozhodnutí policejního orgánu Krajského ředitelství policie hlavního města Prahy, Odboru cizinecké policie a trestního příkazu ze dne 19. 09. 2019 vydaného Obvodním soudem pro Prahu 9.

V souvislosti se zjištěnými okolnostmi případu byly téhož dne 10. 01. 2020 Oddělením dokumentace Odboru cizinecké policie Praha ve smyslu § 158 odst. 3 trestního řádu zahájeny úkony trestního řízení pro podezření se spáchání přečinu maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání podle § 337 odst. 1 písm. b) trestního zákoníku, „neboť na podkladě výše uvedených skutečností bylo zřejmé, že se cizinec Vladimír Ivan Ivanovič dne 10. 01. 2020 zdržoval na území členských států Evropské unie, jehož je Česká republika součástí, a to i přesto, že mu byl pobyt na území členských států Evropské unie zakázán na 2 roky rozhodnutím cizinecké policie a zároveň byl trestním příkazem Obvodního soudu pro Prahu 9 odsouzen k trestu vyhoštění z území České republiky.

O vydání záznamu o zahájení úkonů trestního řízení ve smyslu § 158 odst. 3 trestního řádu byl telefonicky vyrozuměn státní zástupce z Obvodního státního zastupitelství pro Prahu 1. Státní zástupce je v praxi v případě cizinců podezřelých ze spáchání přečinu maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání ihned telefonicky vyrozumíván především proto, že po vylíčení skutečností týkajících se skutkového děje je velmi důsledně rozlišováno, zda v té či oné věci nejde o případ, u něhož lze uplatnit zásadu subsidiarity trestní represe a z ní vyplývající pravidlo „ultima ratio“, která vyjadřuje, že trestní právo jako prostředek určený k ochraně zákonem stanovených zájmů se užije jen tehdy, pokud užití jiných právních prostředků ke sjednání nápravy nepřichází v úvahu, neboť již byly vyčerpány nebo jsou zjevně neúčinné či nevhodné. V tomto konkrétním případě se pak rozhodovalo, zda se věc ve smyslu § 159a odst. 1 písm. a) trestního řádu odevzdá k projednání přestupku dle zákona

⁴⁵ AFIS 2000 je systém automatizovaného zpracování otisků prstů AFIS 2000 je elektronicky vedenou sbírkou obrazců papírných linií otisků prstů. Slouží jednak útvarům služby kriminální policie a vyšetřování při objasňování trestné činnosti a zjišťování pachatelů a dále útvarům služby cizinecké a pohraniční policie v souvislosti s řízením o správním vyhoštění cizinců, o předání cizinců podle mezinárodní smlouvy anebo v souvislosti se zjišťováním totožnosti cizinců znění. Centrální databázi IS AFIS 2000 vede Kriminologický ústav Policie ČR Praha.

č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, poté se ve věci vede buď správní řízení, v rámci kterého je možné vydání nového rozhodnutí o správním vyhoštění ve smyslu §119 odst. 1 písm. b) bod. 9 zákona o pobytu cizinců, nebo trestní řízení.

V daném případě byl se souhlasem státního zástupce Obvodního státního zastupitelství pro Prahu 1, cizinec v čase 11:55 hodin ve smyslu § 76 odst. 1 trestního řádu zadržen, byl sepsán protokol o zadržení a v souladu s § 8 trestního řádu společně s ustanovením § 158 odst. 3 písm. c) trestního řádu byl vyžádán od Obvodního soudu pro Prahu 9 shora uvedený trestní příkaz a od Ředitelství služby cizinecké policie bylo vyžádáno uvedené rozhodnutí o správním vyhoštění zadrženého cizince.

Jelikož se v této věci jednalo o trestný čin, o němž přísluší konat řízení v prvním stupni okresnímu soudu, a na který zákon stanoví trest odnětí svobody, jehož horní hranice nepřevyšuje pět let, bylo ve věci konáno zkrácené přípravné řízení a cizinci tak bylo ještě téhož dne sděleno ve smyslu § 179b odst. 3 trestního řádu podezření ze spáchání přečinu maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání. Vzhledem k tomu, že zadržený cizinec po poučení ve smyslu § 2 odst. 14 trestního řádu využil svého oprávnění používat před orgány činnými v trestním řízení svého mateřského jazyka, byl ve smyslu § 28 trestního řádu opatřením přibrán tlumočnick z ukrajinského jazyka do jazyka českého a zpět, za jehož přítomnosti byl zadržený cizinec vyslechnut na protokol o výslechu podezřelé osoby podle § 179b odst. 3 trestního řádu, kde se ke svému protiprávnímu jednání doznal a uvedl, že ačkoliv je mu známo, že má zákaz pobytu na území České republiky, tak z důvodu nedostatku finančních prostředků a také proto, že ztratil cestovní doklad a o nový si zatím nepožádal, nemohl z území České republiky vycestovat. Rovněž ve svém výslechu uvedl, že v České republice se mu líbí, a chtěl by zde žít.

Vůči zadrženému cizinci byly následně Odborem cizinecké policie Praha, Oddělením dokladů a specializovaných činností, provedeny ve smyslu § 65 zákona o Policii České republiky v návaznosti na Pokyn policejního prezidenta č. 275/2016 ze dne 15. Prosince 2016, o identifikačních úkonech, úkony spočívající v získání osobních údajů pro účely budoucí identifikace. Konkrétně byl proveden jeho popis, byl vyfotografován, bylo provedeno daktyloskopování a došlo k odebrání biologického materiálu pro genetickou expertizu. Získané údaje byly vloženy do informačního

systemu FODAGEN⁴⁶. Cizinec byl po provedených úkonech eskortován do policejní cely nacházející se v Praze, ul. Kongresová.

Konané zkrácené přípravné řízení v této trestní věci bylo policejním orgánem ukončeno tak, že dne 11. 01. 2020 byla státnímu zástupci z Obvodního státního zastupitelství pro Prahu 1 předložena ve smyslu § 179c odst. 1 zpráva o výsledku zkráceného přípravného řízení, společně s nashromážděným spisovým materiálem a s uvedením důkazů, které odůvodňují podezření ze spáchání předmětného přečinu. Ještě téhož dne pak státní zástupce Obvodního státního zastupitelství pro Prahu 1 předal podle § 179e trestního řádu podezřelého cizince s návrhem na potrestání podle § 179c odst. 2 písm. a) trestního řádu příslušnému Obvodnímu soudu pro Prahu 1, kde samosoudce vydal podle §14e odst. 1 trestního řádu trestní příkaz, kterým byl cizinec uznán vinným ze spáchání přečinu maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání dle § 337 odst. 1 písm. b) trestního zákoníku a byl odsouzen podle §80 odst. 1 trestního zákoníku s přihlédnutím k § 314e odst. 2 trestního řádu k trestu vyhoštění na dobu 3 (tří) let. Cizinci byla soudem stanovena dle § 350b odst. 2 trestního řádu lhůta k vycestování do 11. 02. 2020.

⁴⁶ Informační systém FODAGEN – celonárodní systém uchovávání a registrace dat k osobám páčajícím trestnou činnost - je centrální informační systém pro zaznamenávání identifikačních úkonů provedených na osobách kriminalistickými technikami. Evidovanými identifikačními úkony jsou popis, fotografování, daktyloskopování a odebírání biologického materiálu pro genetickou expertizu. Systém nemá analytickou nadstavbu. Uživateli IS FODAGEN jsou pracovníci skupin kriminalistické techniky SKPV. Významný je pro účely jednoznačné identifikace osoby, proti které je vedeno trestní řízení. Provoz je upraven pokynem policejního prezidenta č. 275/2016.

Závěr

Cílem bakalářské práce bylo vymezit věcnou příslušnost Odboru cizinecké policie Praha, popsat strukturu a činnost jeho jednotlivých oddělení. Dále charakterizovat a analyzovat skutkové podstaty jednotlivých skupiny trestných činů, které náleží do věcné příslušnosti Odboru cizinecké policie Praha ve smyslu čl. 5 Pokynu policejního prezidenta č. 103/2013 *o plnění některých úkolů policejních orgánů PČR v trestním řízení*.

Teoretická část práce je zaměřena na činnost cizinecké policie. Krátkým historickým exkurzem je v ní popsán vznik, vývoj a činnost cizinecké policie. Dále je zde charakterizován současný stav a struktura cizinecké policie, s důrazem na postavení a činnosti Odboru cizinecké policie Praha zařazeného u Krajského ředitelství policie hlavního města Prahy.

Významná část bakalářské práce byla věnována samotnému okruhu nejčastějších trestných činů, které Odbor cizinecké policie Praha šetří a prověřuje ve své kompetenci prostřednictvím jednoho ze svých oddělení – Oddělením dokumentace. Za tímto účelem byly popsány a analyzovány skutkové podstaty jednotlivých trestných činů s krátkým uvedením některých konkrétních případů z praxe. Jedná se o trestné činy náležející do věcné příslušnosti Odboru cizinecké policie Praha ve smyslu čl. 5 Pokynu policejního prezidenta č. 103/2013 *o plnění některých úkolů policejních orgánů PČR v trestním řízení*. Na základě tohoto pokynu jsou policisté Odboru cizinecké policie Praha oprávněni šetřit a prověřovat trestné činy, které souvisejí s pobytem cizinců na území České republiky a jejichž horní hranice trestní sazby nepřevyšuje 5 let. Zde bych chtěl ze své praxe poukázat na skutečnost, že policisté podle uvedeného pokynu nejsou oprávněni provádět vyšetřování vztahujících se k těmto trestným činům. Tyto trestné činy, jedná se především o padělání a pozměnění veřejné listiny a neoprávněné zaměstnávání cizinců, jsou pak v rámci věcné příslušnosti postupovány k provedení vyšetřování jiným útvarům policie, což má za následek prodlužování doby celého trestního řízení. V této souvislosti se proto nabízí změna uvedeného pokynu tak, aby policisté Odboru cizinecké policie Praha – Oddělení dokumentace mohli konat i vyšetřování. Jsem toho názoru, že policisté zařazení na tomto oddělení mají odpovídající schopnosti a znalosti, aby byli schopni realizovat tuto část přípravného řízení v požadované kvalitě.

Na základě zpracování aktuálních statistických údajů byl prezentován nápad jednotlivých trestných činů, které byly řešeny (šetřeny a prověřovány) cizineckou policií na území hlavního města Prahy. Z jejich analýzy vyplývá, že nejčastěji řešeným trestným činem je maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání. Podle statistiky se jednalo zejména o případy, kdy cizinci bylo uloženo správní vyhoštění z území členských států Evropské unie, případně byl odsouzen k trestu vyhoštění z území České republiky, který nebyl z jeho strany respektován. V praxi bývá tento trestný čin páchan cizincem velice často i opakovaně, neboť je za něj opět odsouzen k trestu vyhoštění, který nerespektuje a zůstává i přes uložený zákaz nadále v České republice. Zde bych se přikláněl k přísnějšímu postihu za takové jednání, častějšímu postihu využívání institutu vyhošťovací vazby spolu s fyzickým vyhoštěním cizince do domovské země.

V praktické části práce byly popsány jednotlivé úkony trestního řízení, které realizují policisté při zjištění cizince, jenž se dopustil trestného činu maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání. Je zde naznačen postup při právní kvalifikace skutku a následný procesní postup policejního orgánu Odboru cizinecké policie Praha – Oddělení dokumentace, při prověřování předmětného skutku ve smyslu § 158 odst. 3 a násl. TŘ.

Seznam použitých zdrojů

Literární zdroje

1. BENEŠ, Jaroslav. *Finanční stráž československá 1918-1938*. Dvůr Králové nad Labem: Fortprint, 2005. ISBN 80-86011-29-1.
2. FENYK, Jaroslav, CÍSAŘOVÁ, Dagmar, GŘIVNA, Tomáš, a kol. *Trestní právo procesní*. 6. vydání. Praha : Wolters Kluwer ČR, a.s., 2015, 928 s. ISBN 978-80-7478-750-8
3. JELÍNEK J. a kol. *Trestní zákoník a trestní řád s poznámkami a judikaturou*. 6. vyd. Praha : LEGES, 2016, 1280 s. ISBN 978-80-7502-106-9.
4. JELÍNEK, Jiří. *Trestní právo hmotné: obecná část, zvláštní část*. 4. vyd. Praha: Leges, 2014. 976 s., s.858-859. ISBN 978-80-7502-044-4.
5. MACEK, Pavel; UHLÍŘ, Lubomír. *Dějiny policie a četnictva II*. Praha: Vydavatelství Policie history, 1999. 230 s. ISBN 80-902670-0-9.
6. NOVOTNÝ, František a Josef SOUČEK. *Trestní právo hmotné*. 3., rozš. vyd. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2010. 393 s.,s.364-366. ISBN 978-80-7380-291-2.
7. Policie České republiky, *Policie České republiky*. 2. vydání, Praha 2017, Policejní prezidium České republiky, ISBN 978-80-270-0664-9
8. PULEC, Martin. *Organizace a činnost ozbrojených pohraničních složek: Seznamy osob usmrcených na státních hranicích 1945-1989*. Praha: Úřad dokumentace a vyšetřování zločinů komunismu, 2006. Sešity (Úřad dokumentace a vyšetřování zločinů komunismu PČR). ISBN 80-86621-18-9.
9. ŠÁMAL, Pavel, a kol. *Trestní řád – komentář*. 7. vydání. Praha : C.H.Beck, 2013, 4720 s. ISBN 978-80-7400-465-0
10. ŠÁMAL, Pavel. a kol. *Trestní zákoník I+II – velký komentář*. 2. vyd. Praha: C.H.Beck, 2012, 3614 s., s. 3255. ISBN 978-80-7400-428-5
11. ŠÁMAL, P., NOVOTNÝ, O., GŘIVNA, T., HERCZEG, J., VANDUCHOVÁ, M., VOKOUN, R., a kol. *Trestní právo hmotné*. 8.vyd. Praha: Wolters Kluwer, 2016, 1052 s.

Elektronické zdroje

1. ČESKO. MVČR. Odbor azylové a migrační politiky [online]. 2019 [cit. 2020-15-03]. Dostupné na <https://www.mvcr.cz/clanek/odbor-azylove-a-migracni-politiky.aspx>
2. ČESKO. Policie ČR: Policie České republiky – KŘP hlavního města Prahy[online]. 2019 [cit. 2020-15-03]. Dostupné na <https://www.policie.cz/docDetail.aspx?docid=9128&doctype=ART&#OCP>
3. ČESKO. MVČR. Policie České republiky-služba cizinecké policie [online]. 2019 [cit. 2020-15-03]. Dostupné na <https://www.policie.cz/clanek/o-nas-831034.aspx>

Legislativní dokumenty

1. ČESKO. Zákon č. 40 ze dne 8. ledna 2009 trestní zákoník v posledním znění. In *Sbírka zákonů ČR*, 2009, částka 11 Dostupné: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2009-40>
2. ČESKO. Zákon č. 104 ze dne 20. března 2013 o mezinárodní justiční spolupráci ve věcech trestních. In *Sbírka zákonů ČR*, 2013, částka 47 Dostupné: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2013-104>
3. ČESKO. Zákon č. 141 ze dne 28. listopadu 1961 o trestním řízení soudním (trestní řád). In *Sbírka zákonů ČR*, 1961, částka 66 Dostupné: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1961-141>
4. ČESKO. Zákon č. 221 ze dne 26. června 2003 o dočasné ochraně cizinců. In *Sbírka zákonů ČR*, 2009, částka 79 Dostupné: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2003-221>
5. ČESKO. Zákon č. 269 ze dne 14. prosince 1994 o Rejstříku trestů. In *Sbírka zákonů ČR*, 1994, částka 80 Dostupné: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1994-269>
6. ČESKO. Zákon č. 273 ze dne 17. července 2008 o Polici České republiky a změně dalších zákonů. In: ASPI [právní informační systém]. Praha: Wolters Kluwer ČR.
7. ČESKO. Zákon č. 325 ze dne 11. listopadu 1999 o azylu a o změně zákona 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů, (zákon o azylu). In: ASPI [právní informační systém]. Praha: Wolters Kluwer ČR.
8. ČESKO. Zákon č. 326 ze dne 30. listopadu 1999 o pobytu cizinců na území České republiky a změně dalších zákonů. In *Sbírka zákonů ČR*, 1999, částka 106 Dostupné na WWW: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1999-326>

9. ČESKO. Zákon č. 435 ze dne 14. května 2004 o zaměstnanosti. In *Sbírka zákonů ČR*, 2004, částka 143 Dostupné: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2004-435>
10. ČESKO. Zákon č. 500 ze dne 24. června 2004 správní řád a změně dalších zákonů. In *Sbírka zákonů ČR*, 2004, částka 174. Dostupné z WWW: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2004-500>
11. EU. Rada Evropské unie. Rámcové rozhodnutí Rady 2002/946/SVV ze dne 28. listopadu 2002 o posílení trestního rámce s cílem zabránit napomáhání k nepovolenému vstupu, tranzitu a pobytu [online] Dostupné: <https://esipa.cz/sbirka/sbsrv.dll/sb?DR=SB&CP=32002F0946>
12. ČESKO. Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 9. 11. 2009, sp. zn. 4 Tz 85/2009, *Padělání a pozměnění veřejné listiny*. [online]. Dostupné z: <https://www.beck-online.cz/bo/documentview.seam?documentId=njptembrgfpexxzw152he&groupIndex=2&rowIndex=0>

Interní materiály nedostupné veřejně

1. ČESKO. Pokyn policejního prezidenta č. 103 ze dne 28. května 2013, o plnění některých úkolů policejních orgánů Policie České republiky v trestním řízení
2. ČESKO. Pokyn policejního prezidenta č. 268 ze dne 31. prosince 2015, o pobytové kontrole
3. ČESKO. Pokyn policejního prezidenta č. 275 ze dne 15. prosince 2016, o identifikačních úkonech
4. ČESKO. Závazný pokyn policejního prezidenta č. 53/2015, o pátrání
5. ČESKO. Závazný pokyn policejního prezidenta č. 70 ze dne 21. května 2012, o úkolech Odborů cizinecké policie Krajských ředitelství Policie České republiky

Seznam zkratk

OAMP – Odbor azylové a migrační politiky

OCP - Odbor cizinecké policie

OD – Oddělení dokumentace

ODSČ – Oddělení dokladů a specializovaných činností

OPA – Oddělení pobytových agend

OPKPE – Oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort

PPP – Pokyn policejního prezidenta

ŘSCP - Ředitelství služby cizinecké policie

TŘ – Trestní řád

Seznam obrázků a grafů

Seznam obrázků:

Obrázek 1: Organizační schéma, zdroj: autor	14
Obrázek 2: Pobytová kontrola, zdroj: prap. Jelínek Pavel	16
Obrázek 3: Znak OCP Praha, zdroj: intranet PČR	18
Obrázek 4: Jednotka STJ - znak a výbava, zdroj: prap. Jelínek Pavel	20
Obrázek 5: Schengenbus a jeho výbava, zdroj: prap. Jelínek Pavel	23

Seznam grafů:

Graf 1: Maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání - statistika 2016-2019, zdroj: Oddělení dokumentace	28
Graf 2: Padělání a pozměnění veřejné listiny - statistika rok 2016-2019, zdroj: Oddělení dokumentace	32
Graf 3: Napomáhání k neoprávněnému pobytu na území republiky - statistika 2016- 2019, zdroj: Oddělení dokumentace	34
Graf 4: Poškození cizích práv - statistika rok 2016-2019, zdroj Oddělení dokumentace	37
Graf 5: Neoprávněné zaměstnávání cizinců - statistika rok 2016-2019, zdroj: Oddělení dokumentace	40
Graf 6: Organizování a umožnění nedovoleného překročení státní hranice – statistika rok 2016-2019, zdroj: Oddělení dokumentace	43